

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z.Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Historie bojových umění a jejich vliv na
fyzickou přípravu policistů**

Autor práce: HOLOMEK PAVEL, DiS.

Studijní program: BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ ČINNOST

Forma studia: KOMBINOVANÉ STUDIUM

Vedoucí práce: Mgr. KOCÍK MILAN, MBA,

Katedra: KATEDRA PRÁVNÍCH OBORŮ A BEZPEČNOSTNÍCH STUDIÍ

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Pavel Holomek

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Historie bojových umění a jejich vliv na fyzickou přípravu policistů

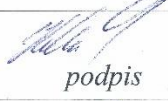

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: History of martial arts and their influence on the physical preparation of police officers

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

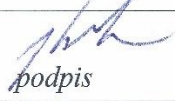
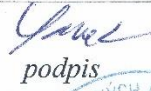

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): Mgr. Milan Kocík, MBA

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Listopad 2021

Cíl bakalářské práce: Cílem práce je stručně přiblížit historii vybraných bojových umění, charakterizovat jejich základní techniky. Dále poukázat na fyzickou přípravu policistů České republiky, podmínky přijetí k Policii České republiky a srovnání fyzické přípravy policistů s bojovými uměními. Vedlejším cílem je prokázání, zda je fyzická příprava policistů dostačující z hlediska jejich výkonu služby.

Student: Pavel Holomek, DiS.	20. 11. 2021 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík, MBA	20. 11. 2021 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6. 12. 2021 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	8. 12. 2021 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jíří Dušek, Ph.D.	14. 12. 2021 datum	 podpis

Prohlašuji

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

Pavel Holomek

P o d ě k o v á n í

Vřele děkuji svému vedoucímu práce Mgr. Milanu Kocíkovi, MBA za jeho odborné rady, připomínky a metodické vedení. Děkuji panu plk. Mgr. Janu Štáfovi za poskytnutí cenných informací a zdrojů. Také děkuji mjr. Mgr. Janu Krátkému za vypracování a poskytnutí statistických materiálů, které byly důležitým prvkem této práce. V neposlední řadě tímto děkuji své rodině za psychickou a citovou podporu.

Pavel Holomek

ABSTRAKT

Holomek P., DiS., Historie bojových umění a jejich vliv na fyzickou přípravu policistů: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2022. 75 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Kocík, MBA.

Klíčová slova: bojové umění, bojové sporty, historie bojových umění, policie České republiky, fyzická příprava policistů.

Tématem bakalářské práce je Historie bojových sportů a jejich vliv na fyzickou přípravu policistů. Práce je rozdělena na dvě části. První část bakalářské práce, teoretická, se zabývá historií bojových umění a sportů. To jak v obecné rovině, tak i historií dnes a v našem prostředí nejznámějších bojových sportů. V této části budou také popsány vybrané techniky se zaměřením na ty, které jsou nebo mohou být užity při výkonu služby policistů. V praktické části bakalářské práce je čerpáno částečně z praxe autora a dále z dostupných zdrojů jako například ze Zákona o policii. Cílem je přiblížit užití donucovacích prostředků v přímém výkonu policisty. Závěrem je zhodnocení účinnosti a dostatečnosti přípravy policistů z hlediska „bojového nasazení“.

ABSTRACT

Holomek P., DiS., Historie bojových umění a jejich vliv na fyzickou přípravu policistů: Bachelor Thesis. České Budějovice: The Collage of European and Regional Studies, 2022. 75 p. Supervisor: Mgr. Milan Kocík, MBA.

Key words: martial arts, history of martial arts, police of Czech republic, physical training of police officers.

The topic of the bachelor thesis is the history of martial arts and their influence on the physical training of police officers. The work is divided into two parts. The first part of the bachelor thesis, theoretical, deals with the history of martial arts and sports. Both in general and in history today and in our environment of the most famous martial arts. This section will also describe selected techniques with a focus on those that are or can be used in the performance of police services. In the practical part of the bachelor thesis, it is drawn partly from the author's practice and also from available sources such as the Police Act. The aim is to approach the use of coercive means in the direct performance of a police officer. The conclusion is to evaluate the effectiveness and adequacy of training police officers in terms of "combat deployment".

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 CÍL A METODIKA PRÁCE.....	10
1.1 CÍL PRÁCE	10
1.2 METODIKA	10
2 ÚVOD DO BOJOVÝCH UMĚNÍ	12
2.1 HISTORIE VZNIKU BOJOVÝCH UMĚNÍ A JEJICH ŠÍŘENÍ VE SVĚTĚ 12	
2.1.1 VZNIK BOJOVÝCH UMĚNÍ.....	12
2.1.2 ROZVOJ MODERNÍCH FOREM BOJOVÝCH UMĚNÍ A JEJICH ROZMACH VE SVĚTĚ	14
2.1.3 ŠÍŘENÍ BOJOVÝCH UMĚNÍ VE SVĚTĚ	14
2.2 SEZNAM VYBRANÝCH BOJOVÝCH UMĚNÍ.....	17
2.3 VYBRANÁ BOJOVÁ UMĚNÍ/SPORTY VYUŽITELNÁ U OZBROJENÝCH SLOŽEK.....	23
2.3.1 AIKIDO	23
2.3.2 BOX.....	26
2.3.3 Jiu jitsu.....	28
2.3.4 JUDO	29
2.3.5 KARATE	31
2.3.6 KRAW MAGA	33
2.3.7 KUNG FU.....	36
3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A JEJICH VYUŽITÍ BOJOVÝCH UMĚNÍ. 38	
3.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	39
3.1.1 PODMÍNKY PŘIJETÍ DO SLUŽEBNÍHO POMĚRU	40
3.1.2 ZÁKLADNÍ ODBORNÁ PŘÍPRAVA	42
3.1.3 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA POLICIE	47
3.2 VÝZKUMNÁ ČÁST	57
3.2.1 CÍLE VÝZKUMU	58
3.2.2 METODIKA VÝZKUMU.....	58
3.2.3 VÝSLEDKY VÝZKUMU	59
3.2.4 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A POROVNÁNÍ S HYPOTÉZAMI.....	72
3.2.5 STATISTIKA VYUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ POLICISTY SLUŽEBNĚ ZAŘAZENÝCH NA OBVODNÍM ŘEDITELSTVÍ PRO PRAHU IV. ZA ROK 2020.....	74

ZÁVĚR	77
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	81
SEZNAM TABULEK	84
SEZNAM GRAFŮ	84
PŘÍLOHY	85

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena na historii bojových umění a bojových sportů, popis vybraných hmatů a chvatů a jejich využitelnosti a účinnosti při fyzické přípravě policistů ve výkonu služby.

Jako autor práce jsem si téma vybral, protože jsem od roku 2009 zaměstnán jako policista v přímém výkonu u Policie České republiky. Mé pracoviště spadá pod Krajské ředitelství policie Hlavního města Prahy, Obvodní ředitelství policie Praha IV. Služebně jsem zařazen na Místním (obvodním) oddělení, kde jsem od počátku vykonával hlídkovou službu pořádkové policie a to po dobu 5 let. Posléze, až do dneška, jsem začal vykonávat dozorčí službu místního oddělení pořádkové policie. Téma je mi tedy z hlediska pracovní náplně blízké. Také jsem se v dětských letech věnoval okrajově bojovým sportům. Zejména pak bojovému umění Aikido a Judo.

Bakalářská práce je dělena na teoretickou část a praktickou část.

V první kapitole bakalářské práce budou popsány cíle této práce a metodika použitá při tvorbě této práce.

Ve druhé kapitole bude popsán vznik bojových umění/sportů a jejich historii vývoje. V další části této kapitoly bakalářské práce bude uveden dostupný seznam bojových umění, a to se zařazením na kontinenty a k zemím ve kterých vznikly, nebo jsou zde rozšířené. Následující část této kapitoly bakalářské práce se věnuje konkrétním bojovým uměním/sportům a je zde popsána jejich stručná historie a techniky boje.

Ve třetí kapitole jsou sepsány informace o Policii České republiky, nároky na uchazeče o práci policisty. Výcvik policisty od přijetí do služebního poměru a vliv výcviku na výkon povolání. Součástí této kapitoly je výzkumná část, ve které budou vyhodnoceny výsledky z výzkumu prováděného dotazníkovým šetřením. Také rozebírám statistické údaje použití donucovacích prostředků na Obvodním ředitelství Policie České republiky Praha IV za rok 2020.

V závěru je vyhodnocení použitých informací.

1 CÍL A METODIKA PRÁCE

1.1 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je přiblížit historii bojových umění a sportů, zejména pak u mnou vybraných umění vypsát jejich historii, charakterizovat jejich základní techniky. Případně zmínit povolené a zakázané prvky při sportu. Dále poukázat na fyzickou přípravu policistů České republiky, podmínky přijetí k Policii České republiky a srovnání fyzické přípravy policistů s bojovými uměními. Nedílnou součástí bakalářské práce jsou výsledky z provedeného dotazníkového šetření. Také, ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie, Obvodním ředitelstvím Praha IV., poukázat na četnost zákroků policistů na Praze IV. Za rok 2020.

Dalším cílem je prokázání, zda je fyzická příprava policistů České republiky dostačující z hlediska výkonu jejich služby.

1.2 METODIKA

Za pomoci metody srovnání - komparace, kdy budou srovnány požadavky na uchazeče o přijetí do služby k Policii ČR, výcvik policistů s běžnou praxí a úkoly policie „na ulici“, se pokusím prokázat zda je výcvik a požadavky na nové uchazeče dostačující z hlediska jejich výkonu služby a toho, co se od nich očekává pro bezpečnost veřejnosti.

Dále prostřednictvím dotazníkového šetření budou vyhodnoceny odpovědi subjektů týkající se jejich služebního zařazení a zejména jejich fyzické přípravy policistů. Subjekty dotazníkového šetření jsou policisté v přímém výkonu služby pořádkové policie. Dotazníkovým výzkumem zjišťuji, jak fyzickou přípravu policistů, především výuku a zdokonalení bojových umění/sportů, vnímají policistky a policisté v přímém výkonu služby pořádkové policie. Provedeným dotazníkovým výzkumem zjišťuji četnost fyzické přípravy policistů v rámci služby. Dále četnost

jejich fyzické přípravy mimo službu. Zjišťují, zda trénují některé z bojových umění/sportů v době mimo službu a zda je pro ně fyzická příprava dostatečná či nikoliv.

Nakonec budou vyhodnocena statistická data použití donucovacích prostředků policisty služebně zařazených na Obvodním ředitelství Policie pro Prahu IV. za rok 2020. Data se zejména týkají počtu použití jednotlivých donucovacích prostředků a také počtu zraněných osob při použití donucovacích prostředků.

2 ÚVOD DO BOJOVÝCH UMĚNÍ

2.1 HISTORIE VZNIKU BOJOVÝCH UMĚNÍ A JEJICH ŠÍŘENÍ VE SVĚTĚ

2.1.1 VZNIK BOJOVÝCH UMĚNÍ

„Všechny úpolové (bojové) sporty se rozvinuly ze starobyklých způsobů boje a bojových umění. Praveká sebeobrana řešila skutečné bojové situace, které vznikaly při boji muže proti muži. Doklady o jednotlivých způsobech boje beze zbraně byly nalezeny již v hrobkách starého Egypta (Beni Hasan, 2500 let př. n. l.), v písemných památkách z Číny a Indie. První zmínky o bojových uměních v Japonsku obsahuje kronika Denshos z 9. století našeho letopočtu. Zde je popsána metoda boje beze zbraně proti ozbrojenému útočníkovi, zvaná joroikumiuchi.“¹

„Bojová umění, jako aktivity zaměřené původně k porážce protivníka, byla většinou ve své nejrozvinutější podobě určena příslušníkům vládnoucí feudální elity a vojenským jednotkám, které měli ve své pravomoci. Ačkoli bylo v možnostech i ostatních společenských skupin praktikovat některé formy boje, většinou se nejednalo o způsoby užití zbraně a technik, které se momentálně považovaly za nejúčinnější. V některých státních útvarech to bylo vymezeno přímo legislativně, např. v Japonsku v době rozvinutého feudalismu nebylo dovoleno nižším stavům používat ani nosit dva meče (daišó – „dlouhý a krátký“), což bylo výsadou pouze šlechty a samurajům, zatímco krátký meč bylo dovoleno užívat jen některým profesím (např. strážcům vězňů). Bojová umění proto vznikla k ochraně vládnoucí třídy, přesto však měla v Číně i v Koreji poněkud jiné postavení, než tomu bylo v Japonsku. Historie ukazuje, že prostý lid v Koreji i Číně nebyl nijak omezován užívání jakýchkoliv zbraní, což se

¹ René Srdínko, Malá škola juda, Praha, Olympia, 1987, 1. vyd., 189 s., strana 6.

projevovalo jak v bojích o moc uvnitř státu, tak i při odporu proti invazím zvenčí. V současnosti lze konstatovat, že vývojová linie bojových umění je nejzřetelněji patrná v Japonsku, kde vojenský stav, samurajství, představovalo početnou vrstvu feudální vládnoucí třídy a jeho úloha dosahovala značné závažnosti, neboť ve vrcholném středověku téměř potlačila vliv císařského dvora a ovládla japonský stát. Samurajský stav si také vytvořil svérázný systém morálky, který vzhledem k jeho postavení byly nuceny přijímat i ostatní vrstvy, nebo se mu alespoň podřizovat.“²

„Většina historiků se shoduje v názoru, že bojové umění jako takové se začalo vyvíjet v Japonsku, pokud nebereme v úvahu cestu mytického císaře Džimmua (660-585 př. Kr.) z kontinentu na japonské ostrovy, zůstávající zatím legendou, až od roku 792 po Kr., kdy byly zrušeny všeobecné odvody. Císařským dekretem bylo rozhodnuto vytvořit profesionální armádní jednotky k bojům proti vnitřním nepřítelům, postupně zatlačovaným k severovýchodu. Mohutným impulsem pro rozvoj bojových umění byly první významné boje o moc, války Gempei, odhrávající se mezi rody Minamoto a Taira ve 12. století. Ve 13. století dochází k první konfrontaci s cizím protivníkem při dvojitě pokusu mongolských vojsk o vylodění (1274 a 1281).“³

Pan Doc. PhDr. Ivan Fojtík CSc. Ve své knize Budó Moderní japonská bojová umění uvádí: *„Bojová umění se vytvořila jako prostředek boje o moc i jako prostředek individuální sebeobrany.“⁴* Také uvádí, že se původní japonská bojová umění, která byla vyvinuta pro válku, nazývala budžucu, umění válečníka. Cílem bylo zabití nepřítele. Zmiňuje i to, že samurajové museli ovládat kolem dvaceti bojových umění, mezi která se řadila například boj s mečem nebo válečná lukostřelba. K době rozšíření střelných zbraní autor v knize uvádí, že budžucu ztratilo ve válkách význam a bylo nahrazeno budó, cesta válečníka. *„V budó již není cílem zabít protivníka, ale především dokonale poznat sebe sama a trvale odstraňovat své vlastní nedostatky tak, aby se člověk stal hodným svého jména. Protože se budó zabývá přednostně zlepšením charakteru, jsou to disciplíny výchovné. Nejspíš proto byly kendó a džúdó zařazeny do školních osnov a pro japonské chlapce se staly povinnou součástí tělesné výchovy v roce 1931“⁵*

² Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strany 20, 21.

³ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strana 25.

⁴ Ivan Fojtík, Budó Moderní japonská bojová umění, Praha, NAŠE VOJSKO, 2001, 191 s., ISBN 80-206-0578-9, strana 7

⁵ Ivan Fojtík, Budó Moderní japonská bojová umění, Praha, NAŠE VOJSKO, 2001, 191 s., ISBN 80-206-0578-9, strany 7, 8

2.1.2 ROZVOJ MODERNÍCH FOREM BOJOVÝCH UMĚNÍ A JEJICH ROZMACH VE SVĚTĚ

„Hlavní příčinu změny funkce a cílů bojových umění představuje přechod jednotlivých států Dálného východu od středověkého způsobu válčení a jemu odpovídajících zbraní k moderní výzbroji. Současně s přezbrojením se měnila i vojenská taktika natolik, že dosud užívané zbraně i způsoby zacházení s nimi se ukázaly ve srovnání s palnými zbraněmi, zavedenými s příchodem moderní doby v širokém rozsahu do výzbroje, jako méně hodnotné.

Převratné politické změny s příchodem období Meidži (1867) byly provázeny i změnami v oblasti bojových umění. Samurajský stav byl zrušen a vydán zákaz nošení mečů na veřejnosti.“⁶

„V r. 1872 byl vydán dekret o vytvoření armády na základě všeobecné branné povinnosti, který ve svých důsledcích nahradil samurajské válečnické jednotky po několika staletích existence jednotkami sestavenými z odvedenců ze všech vrstev společnosti. Po deset následujících let se Japonci odvraceli od své vlastní kultury a horlivě napodobovali kulturu Západu, aby se poté ke své vlastní opět vrátili. S tímto návratem k původním hodnotám byla spojena i větší pozornost věnovaná na určitou dobu společensky diskreditovaným bojovým uměním. V r. 1882 vzniklo džudó. Opět se začal cvičit šerm se cvičnými zbraněmi. Obě tyto skutečnosti ukazují mimo jakoukoliv pochybnost posun v chápání původních bojových umění.“⁷

„V Číně nebyla bojová umění ve společnosti omezena na vojenské vrstvy a mohl je praktikovat kdokoli. Podobně tomu bylo v Koreji, kde mimo šlechticů měla bojová umění rovněž širokou všelidovou základnu.“⁸

2.1.3 ŠÍŘENÍ BOJOVÝCH UMĚNÍ VE SVĚTĚ

„Do ciziny se bojová umění dostávají ve větší míře koncem 19. stol., nejprve do USA a pak od r. 1899 do Velké Británie. Kešiči Išigura vyučoval džudó v Anglii, Francii a

⁶ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strana 89.

⁷ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strana 90.

⁸ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strana 90.

Německu. Tak se džúdó, často ještě známé pod názvem džúdzucu, stalo známé i v Evropě. Dokonce tehdy i nedávno vzniklá Ruská sovětská federativní socialistická republika projevila zvýšený zájem o bojová umění, dokumentovaný studijními cestami policejních specialistů kolem r. 1920 do evropských států i do Japonska. I další státy přejímaly tehdejší džúdó či džúdzucu, nejprve jako prostředek pro výcvik policejních sil. Vzápětí přichází snaha využít těchto disciplín v armádě pro techniky boje zblízka. Prvé zmínky o užití ve vojenském střetnutí pocházejí z rusko-japonské války 1904 – 1905. Referují o něm zahraniční vojenští dopisovatelé. V období mezi dvěma světovými válkami se objevují i snahy zapojit výcvik v boji z blízka u zvláštních jednotek armády.“⁹

„Většinou se východní bojová umění ujala nejprve v USA, a teprve potom v Evropě. Postupně se rozšiřovaly i další formy východních bojových umění, např. japonské nindžucu, iaidžucu a novější formy japonského karatedó, stejně jako řada směrů čínského wu-šu (kung-fu) tvrdých i měkých forem, ale také filipínský boj s holemi arnis, thajský box, Viet-vo-dao aj. prudké šíření bojových umění ve světě dosud trvá, a v nemalé míře k němu přispělo i sportovní soutěžení v některých bojových uměních. Sportovní pojetí jednotlivých bojových umění má velmi významný vliv na jejich šíření, protože mistrovské tituly jsou mohutným impulsem zvláště pro mladé stoupence.

Vzestup popularity, zčásti podmíněný i filmovou a televizní tvorbou a videotechnikou, také předurčuje bojová umění jako jedinečný obchodní artikl.“¹⁰

Pánové Radim Pavelka a Adam Zdobinský shrnuly historii bojových umění na území dnešní České republiky takto: „V druhé polovině 19. st., v době kdy české země byly součástí Rakousko-uherské monarchie, nastal po pádu Bachova absolutismu všeobecný rozmach českého národního života. Rozvoj společenského života se projevil i zakládáním různých zájmových a vlasteneckých spolků. Pod vlivem turnerského hnutí vznikaly po celém Uhersku tělocvičné nebo šermířské spolky.

Po založení Sokola v roce 1862 vytvořil Dr. Miroslav Tyrš systematiku tělesných cvičení, které rozděluje na čtyři druhy:

⁹ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strana 92

¹⁰ Ivan Fojtík, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9, strany 94, 95.

- cvičení bez náradí a bez pomoci nebo odporu cvičenců jiných (cvičení prostná, pořadová)
- cvičení nárad'ová (skoky, kůň, bradla, kruhy, činky, pytle, koule atd.)
- cvičení toliko pomoci jiných proveditelná (cvičení ve skupinách)
- úpoly.

Úpoly se dle Tyrše rozdělovaly na:

- Bez náčiní: Odpory (přetahy, přetlaky), Zápas (přehyby, zdvihy, strhy, podtrhy atd.), Rohování (soty, ruby, odkopy) – používala se obrana i nohama
- S náčiním: Šerm (šavlí, fleretem, holí, bodákem, dýkou)¹¹

Autoři Pavelka a Zdobinský dále zmiňují historicky první získávání poznatků o japonských bohových umění na našem území takto: „Začátkem 20.století se do ČR dostávají informace o japonských bojových uměních. Jedná se především o džúdžucu a judo. O rozvoj sebeobrany na našem území se zasloužil František Smotlacha, který již v letech 1907 – 1910 vyučoval „džúdžucu“ ve Vysokoškolském sportu Praha a v tomto období vznikaly první příručky sebeobrany a džúdžucu. V roce 1933 dokonce navštívil naše území sám zakladatel juda prof. Jirogo Kano a tím dal cvičencům směr a reference, jakou cestou vzdělávání se vydat. Prvky juda a džúdžucu se začaly objevovat v příručkách dalších autorů, tentokrát ale za účelem moderní sebeobrany a využití v ozbrojených složkách“¹²

¹¹ PAVELKA, Radim, ZDOBINSKÝ Adam. Historie sebeobrany [online]. [cit. 02.04.2022]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2017. ISBN 978-80-87647-10-3. Dostupné z: <https://ftvs.cuni.cz/FTVS-2123.html>

¹² PAVELKA, Radim, ZDOBINSKÝ Adam. Historie sebeobrany [online]. [cit. 02.04.2022]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2017. ISBN 978-80-87647-10-3. Dostupné z: <https://ftvs.cuni.cz/FTVS-2123.html>

2.2 SEZNAM VYBRANÝCH BOJOVÝCH UMĚNÍ

Ray Pawlett ve své knize Cvičíme Tai-či rozděluje bojová umění na tvrdé a měkké styly, kdy definuje jediný rozdíl mezi nimi – měkké styly využívají kružnice k vedení pohybu, kdežto tvrdé styly vedou pohyby zcela přímo, nebo po mírné křivce.¹³

„Běžné teorie o původu sportu (že měl nejprve kultovní charakter a pramenil z instinktivního jednání a z radosti ze hry) se na bojový sport nehodí nebo jen velmi málo. Boj byl praktickou nutností, aby člověk obstál v zápase o život. Bojová cvičení byla „tréninkem pro přežití“. Soutěže sloužily v první řadě branné výchově, i když s nimi byly příležitostně spojeny i jiné motivy nebo získání osobní prestiže.

Pud sebezáchovy člověka a vůle přestát válečné střety nebo napadení a případně zvítězit vedly mnohé národy světa k tomu, že vyvíjely vlastní bojová umění, která byla přestována beze zbraně i se zbraní. Bojová umění často sloužila vojenským účelům a měla udržovat obranyschopnost a bojovnost. Rozkvět zažila nejen na Východě, ale i na Západě. Jejich rozmanitost je obdivuhodná!“¹⁴

¹³ Ray Pawlett, Cvičíme TAI-ČI, Přeložil Jan Bartoň, Havlíčkův Brod, Fragment, 2002, 128 s., ISBN 80-7200-615-0, strany 8, 9.

¹⁴ Wolfgang Weinmann, Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu, Přeložil Eva Pokorná, Jiří Nechutný, Praha, NAŠE VOJSKO, 1997, 157 s., Vyd. 1., ISBN 80-206-0546-0, strana 11.

<u>Seznam bojových umění</u>		
<u>Africká bojová umění</u>	Nigérie Jižní Afrika Súdán Togo	<i>Dambe</i> <i>Nguni stick fighting</i> <i>Rough and Tumble</i> <i>Nuba fighting</i> <i>Evala wrestling</i>
<u>Asijská bojová umění</u>	Borneo Barmská bojová umění Kambodža Čínská bojová umění	<i>Pencak Silat</i> <i>Bando</i> <i>Banshay</i> <i>Barmský box</i> <i>Naban</i> <i>Bokator</i> <i>Khmer Box</i> <i>Khmerský Tradiční zápas</i> <i>Bafaquan</i> <i>Baguazhang [Pa-kua čang]</i> <i>Fu</i> <i>Sun</i> <i>Bajiquan</i> <i>Baihequan</i> <i>Bai Mei</i> <i>Beishaolin Quanmen</i> <i>Chow Gar (Kant.)</i> <i>Cailifo, Choy Lay Fut (kant.)</i> <i>Xiongsheng (Kant.: Hungsing)</i> <i>Beisheng (Kant.: Baksing)</i> <i>Ditangquan</i> <i>Fanzi Yingzhao</i> <i>Emeiquan</i> <i>Fanziquan</i> <i>Fu Jow Pai (Kant.)</i> <i>Gouquan</i> <i>Heihuquan</i> <i>Monkey Kung Fu</i> <i>Huaquan</i> <i>Hung Fut (Kant.)</i> <i>Hongjia (Kant.: Hung Gar)</i> <i>Jow-Ga (Kant.)</i> <i>Lau Gar (Kant.)</i> <i>Leopard Kung Fu</i> <i>Liang Yi</i> <i>Liuhe Bafa</i> <i>Changquan</i> <i>Luohan</i> <i>Meihua Quan</i> <i>Mian Quan</i> <i>Paochui</i> <i>Piguaquan</i> <i>Shaolin Quan</i> <i>Shuaijiao</i> <i>Shequan</i> <i>Tchaj-ti čchüan</i> <i>Čchen</i> <i>Yang [Jang]</i> <i>Sun [Sun]</i> <i>Wu [Wu]</i> <i>Wu/Hao</i> <i>Tanglangquan</i> <i>Qixing</i> <i>Meihua</i> <i>Tantui</i> <i>Tian Shan Pai</i> <i>Tongbeiquan</i> <i>Wing Chun</i> <i>Wudangquan</i> <i>Wuzuquan</i> <i>Xingyiquan</i> <i>Yau Kung Mun (Kant.)</i>

		Yingzhaoquan Yiquan Zhaquan Zui Quan gongfu [kung-fu]. Arnis Buna Cinco Teros Dumog Eskrima Espada y Daga IKAEF Jendo Kali Sikaran Kombatan Modern Arnis Pananjakman Pangamut Sikaran Suntukan Yawyan
	Filipínská bojová umění	
		Adithada Bothati But marma atti Gatka Inbuanský zápas Kabaddi Kalarippajattu Kuttu varisai Lathi Malla-yuddha Malyutham Mukna Niyuddha-kride Pehlwani पहलवानी Sarit Sarak Silambam Śastra-vidjá (Gatka) गाडवा Tang-ta Vadžramušti वज्र मुष्टि Varma Kalai வர்மகலை
	Indická bojová umění	
		Kuntao Pencak Silat Sindo
	Indonésie	
		Aikidó Battodžucu Bódžucu Budžinkan Daitó-rjú aiki-džúdžucu Genbukan Gošin džúdžucu Hakko Ryu Iaidó Džinenkan Džódó Judo Jiei-Jutsu Džiei-džucu Jiu-Jitsu Džú-džucu Kendó Kendžucu Kenpó Kenpó kai Kinomiči Kyokushin Kjúdó Naginata-dó Nakamura Rjú Nanbudó Nindžucu Nippon Kempó Puroresu Shindo Yoshin Ryu Shidokan Šinkendó Šintaidó
	Japonské bojové umění	

		<i>Shintai Do</i> <i>Shoot box</i> <i>Shooto (修斗)</i> <i>Shorinji kempo</i> <i>Šótókan</i> <i>Shukokai</i> <i>Sumó</i> <i>Taidó</i> <i>Taiho-Jitsu</i> <i>Taidžucu</i> <i>Tenšin Šóden Katori Šintó-rjú</i> <i>Toyama Ryu</i> <i>Curiai-Rjú Gošin Džucu</i> <i>Jabusame</i> <i>Jagjú Šingan-rjú</i> <i>Wado Rjú</i> <i>Goju-ryu</i> <i>Iššin-rjú</i> <i>Karate</i> <i>Kobudo nebo Okinawa kobudo</i> <i>Naha-te</i> <i>Rjú Te</i> <i>Ryuei-ryu</i> <i>Shorin-ryu nebo Okinawa Shorin-ryu karate</i> <i>Tegumi</i> <i>Ueči Rjú</i>
	Okinawa	
	Korejská bojová umění	<i>Gwon-gyokdo</i> <i>Haidong Gumdo</i> <i>Han Mu Do</i> <i>Hankido</i> <i>Hankumdo</i> <i>Hapkido</i> <i>Hoi Jeon Moo Sool</i> <i>Hup Kwon Do</i> <i>Hwarangdo</i> <i>Kuk Sool Won</i> <i>Kumdo</i> <i>Kummudo</i> <i>Kyuki Do</i> <i>Seon-Kwan-Moo</i> <i>Shippalgi</i> <i>Subak</i> <i>Ssireum</i> <i>Taekwondo</i> <i>Taekkyon</i> <i>Tangsudo</i> <i>Tukong moosul</i> <i>WonHwaDo</i> <i>Yongmudo</i>
	Malajsie	<i>Laos</i>
	Mongolsko	<i>Ling Lom</i>
	Srí Lanka	<i>Tomoi</i>
	Thajsko	<i>Mongolský zápas</i>
	Tibet	<i>Böch</i>
	Vietnamská bojová umění	<i>Angampora</i>
		<i>Činadi</i>
		<i>Krabi Krabong กระบี่กระบอง</i>
		<i>Lerdrit</i>
		<i>Muay Boran มวยโบราณ</i>
		<i>Muay Thai มวยไทย</i>
		<i>Boabom</i>
		<i>Cuong Nhu</i>
		<i>Cuong Nhu Vo Dao</i>
		<i>Tu-Thân</i>
		<i>Viet vo dao</i>
		<i>Vo Dao Vietnam</i>
		<i>Thajský box</i>
<u>Evropská bojová umění</u>	<u>Spojené království</u>	<i>Bare-knuckle boxing</i> <i>Quarterstaff</i> <i>Bartitsu</i> <i>Box</i> <i>Cornish wrestling</i> <i>Defendu</i> <i>Jieishudan</i> <i>Lancashire wrestling</i>

		<i>Spirit Combat</i> <i>Zhuan Shu Kuan</i> <i>Dirk Dance (Skotský tanec s nožem)</i> <i>Scottish Backhold</i> <i>Hanmoodo</i> <i>Kas-pin</i> <i>Bâton français</i> <i>Gouren</i> <i>Kinomichi</i> <i>La canne</i> <i>Lutta corsa</i> <i>Savate</i> <i>FISFO</i> <i>Khridoli (ბრძოლა)</i> <i>German Ju-Jitsu</i> <i>German school of swordsmanship</i> <i>Kampfringen</i> <i>Musado</i> <i>Pankration</i> <i>Bata (martial arts) Bata</i> <i>Bare-knuckle boxing</i> <i>Caestus</i> <i>Greco-Roman wrestling</i> <i>Italian school of swordsmanship</i> <i>Liu-bo</i> <i>Stav</i> <i>Combat 56</i> <i>Uhlan</i> <i>Jogo do Pau</i> <i>Buza</i> <i>ROSS</i> <i>Russian All-Round Fighting</i> <i>Sambo</i> <i>Systema</i> <i>Real Aikido</i> <i>Svebor</i> <i>Svibor</i> <i>Juego del Palo</i> <i>Zipota</i> <i>Glima</i> <i>Schwingen</i>
	Finsko	
	Francie	
	Gruzie	
	Německo	
	Řecko	
	Irsko	
	Itálie	
	Norsko	
	Polsko	
	Portugalsko	
	Rusko	
	Srbsko	
	Španělsko	
	Švédsko	
	Švýcarsko	
<u>Blizký východ</u>	Egypt	<i>Egyptian stick fencing</i>
	Írán	<i>Koshii</i>
	Izrael	<i>Abir</i> <i>Kapap</i> <i>Krav Maga</i>
	Turecko	<i>Sayokan</i> <i>Yağlı güreş</i>
	Uzbekistán	<i>Kurash</i>
<u>Severní Amerika</u>	Haiti	<i>Kalenda</i>
	USA	<i>American Karate System</i> <i>American Kenpo</i> <i>Collegiate wrestling</i> <i>Defendo</i> <i>Danzan Ryu</i> <i>Hoshin Roshi Ryu</i> <i>Hurricane Combat Arts</i> <i>Inoue grappling</i> <i>Hybrid martial arts</i> <i>Haak Lung Chuan-Fa</i> <i>Jailhouse rock</i> <i>Jeet Kune Do</i> <i>kickboxing</i> <i>Kokondo</i> <i>Marine Corps LINE Combat System</i> <i>Marine Corps Martial Arts Program</i> <i>Model Mugging</i> <i>Neko-ryu</i> <i>Progressive Fighting System</i> <i>Red Warrior</i> <i>S.C.A.R.S.</i> <i>Shen Lung Kung Fu</i> <i>Shingitai Jujitsu</i> <i>Shootfighting</i> <i>Shoot wrestling</i>

		<i>To-Shin Do</i> <i>Tora Dojo</i> <i>Youn Wha Ryu</i> <i>Wen-Do</i> <i>World War II combatives</i>
<u>Bojová umění Oceánie</u>	<i>Austrálie</i> <i>Havaj</i> <i>Nový Zéland</i>	<i>Zen Do Kai</i> <i>Kapu Kuialua</i> <i>Limalama</i> <i>Kajukenbo</i> <i>Mau rakau</i>
<u>Bojová umění Jižní Ameriky</u>	<i>Bolívie</i> <i>Brazílie</i> <i>Peru</i>	<i>Tinku</i> <i>Brazilian Jiu-Jitsu</i> <i>Capoeira</i> <i>Kombato</i> <i>Luta Livre</i> <i>Maculelê</i> <i>Vacón</i>

Tabulka 1 - Seznam vybraných bojových umění, zdroj: WIKIPEDIA, [online]. [cit. 11.04.2022] dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_bojov%C3%BDch_um%C4%9bn%C3%AD #Česko

2.3 VYBRANÁ BOJOVÁ UMĚNÍ/SPORTY

VYUŽITELNÁ U OZBROJENÝCH SLOŽEK

2.3.1 AIKIDO

2.3.1.1 Historie

„Již na počátku devátého století na císařském dvoře vznikly základy bojového umění, ze kterého později vzniklo Aikido. Byly to metody úderů a tlaků na nervová centra ve spojení s páčením kloubů a využíváním pohybu útočníka. Toto umění se nazývalo Aiki jutsu a později neslo označení Daito ryu. Kořeny tohoto umění vycházejí z rodokmenové linie starého samurajského rodu Minamoto, který byl velmi významným v dějinách japonské historie. Ale za jeho tvůrce a zakladatele je považován Morihei Uešiba (Ó-sensei). Po jeho smrti pokračoval v rodinné tradici jeho syn Kišomaru Uešiba, který se zasloužil o počátky šíření aikida mimo Japonsko.“¹⁵

Pan Peter Lewis ve své knize Bojová umění příkladem zmiňuje žáka mistra Uešibeho, Kedži Tomikiho. Tento byl proti mistrovým praktikám vedení a založil tedy jediný sportovně orientovaný styl Aikido. Tudíž jednal v rozporu s mistrovým principem nesoutěžního bojového umění. Dále autor zmiňuje druhého z mistrových studentů, Gozo Šiodu. Je zakladatelem stylu Jošinkan Aikido. Šioda ctil zásady svého mistra, ale svůj styl více orientoval na boj. Tento svůj styl prezentoval Tokijské policii. Ti jej po pozitivním přijetí jeho stylu přijali jako trenéra.¹⁶

„V současné době udržuje rodinnou tradici vnuk zakladatele - současný Doshu Moriteru Uešiba. Linie či styl reprezentovaný rodinou Uešiba je označován jako aikikai, někteří přímí žáci zakladatele ovšem zakládají vlastní styly a školy (Tomiki Aikido, Iwama-Ryu, Ki-Aikido, Yoshinkan atd.). Centrálním dódžó v rámci linie aikikai je Honbu dódžó (Hombu dojo) v Tokiu, ve kterém vyučují členové rodiny

¹⁵ AIKIDO, Bojové sporty, [online]. [cit. 11.03.2021], dostupné z <http://www.bojovesporty.cz/styly/aikido-1>

¹⁶ Peter Lewis, Bojoá umění, Přeložil Jarmila Rákoczyová a Barbora Křivánková, Praha, nakladatelství a vydavatelství CESTY, 1996, 192 s., Vyd. 1., ISBN 80-7181-095-9, strana 127

Uešiba. První evropskou zemí, odkud se aikido začalo dále šířit po starém kontinentu, byla Francie. V počátcích většinou aikidistické oddíly vznikaly při judistických oddílech. První generace evropských aikidistů z 60. a 70. let měla většinou za sebou judistickou či karatistickou minulost. Mnozí vrcholoví judisté a karatisté se po skončení své sportovní kariéry věnují aikidu jako blízké nesoutěžní formě bojového umění, které je založeno na podobných principech a přitom nevyžaduje příliš velké svalové vypětí. Zřejmě nejvíce se o popularizaci Aikido mimo Japonsko zasloužil americký herec Steven Seagal (7. dan).“¹⁷

Aikidó je nesoutěžní, komplexně rozvíjející úpolový sport a bojové umění, pocházející z Japonska. Volně přeloženo, aikidó je cestou harmonie ducha a těla.

2.3.1.2 Techniky

„Základní dělení je na techniky hodů, znehybnění a úderů. Propojením mezi hody a znehybněními jsou hody s následným znehybněním (nage katame waza).

Techniky hodů (nage waza)

- *Přímé techniky hodů (kihon nage waza): uke je hozen přímo, bez použití pomocných prvků.*
- *Techniky hodů s využitím páčení kloubů (kansecu nage waza): uke padá následkem nasazené páky na klouby. Páčení není cílem, je jenom prostředkem k hození partnera.*
- *Techniky hodů s využitím úderů (atemi nage waza): úder, nebo tlak na citlivá místa (kjúšo), je použit jako pomocný prvek k hození partnera. Tori by měl při aplikaci úderů umožnit partnerovi provést ukemi.*

Techniky znehybnění (katame waza)

- *Techniky držení (osae waza): uke je jednoduše přidržen na zemi tak, aby se nemohl pohnout a ohrozit toriho.*

¹⁷ AIKIDO, Bojové sporty, [online]. [cit. 11.03.2021], dostupné z <http://www.bojovesporty.cz/styly/aikido-1>

- *Techniky páčení (kansecu waza): využívá zejména páčení malých kloubů. Páka je použita jenom k dočasnému znehybnění ukeho, nesmí mu být ublíženo.*

Techniky úderů (atemi waza)

- *Údery horními končetinami (te ate waza): ukazují nejpevnější spojení mezi technikami beze zbraní a použitím zbraní, zvláště meče.*
- *Údery dolními končetinami (aši ate waza): nejsou příliš používány. Nohy se používají hlavně na přemísťování.*

Zbraně v aikidó

- *Zpravidla se v aikidó cvičí se třemi zbraněmi. Meč (jeho dřevěná maketa, bokken), dlouhý přibližně 1 metr, 2,5 cm tlustá dřevěná tyč (džó), dlouhá 128 cm a přibližně 30 cm dlouhý nůž (tantó).“¹⁸*

Z vlastní zkušenosti, byť velice základní, mohu uvést, že je Aikido koncipované jako nenásilný sport, kde se především respektuje soupeř. V aikidu nejsou vedeny soutěže. Na velkých sportovních kláních cvičenci, bojovníci, aikido předvádějí techniky a předem smluvené styly útoků a obrany. Útočník (ten na kom je technika prováděna) se nazývá Uke. Obránce (ten kdo techniku provádí) se nazývá Tori.

V aikidu je také zakořeněná historie boje se zbraněmi. I když je technika vedena beze zbraně, je základním pohybem obrany pohyb vycházející z tasení meče (katany). Terminologie aikido také uvádí pojem „Mečová ruka“ – natažená ruka s nataženými prsty.

První, co se studenti tohoto bojového umění učí, jsou techniky dýchání, uvolnění mysli a navození klidu. Dále se učí pády a správné pohyby nohou. Jeden ze základních pohybů je neustupovat vzad, ale vždy tam, kam vidíme.

¹⁸ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

2.3.2 BOX

2.3.2.1 Historie

„Box je tvrdým, soutěžním úpolovým sportem. Různé formy pěstního zápasu se vyvinuly prakticky ve všech oblastech světa. Moderní historie boxu pochází u anglie. Pravděpodobně už prehistorický člověk z vlastní zkušenosti zjistil, že úder pěstí může být v boji účinnější, než úder dlaní. Postupně se vyvinula i speciální technika. Jsou důkazy, že ve starověkých kulturách existoval pěstní zápas jako součást výcviku vojáků. Pěstní zápas, pygmé, byli součástí starořeckých olympijských her. Pěstní zápas je znám i z pozdějšího období (z počátku našeho letopočtu) z Říma. V roce 1719 založil James Figg v Anglii školu „ušlechtilé sebeobrany“, která se později stala základem pro dnešní box.“¹⁹

Pan Miňovský ve své knize Box uvádí, že „je o boxu smýšleno jako o sportu novodobých dějin., Historii boxu zasazuje do období zhruba 2000 let před naším letopočtem s odkazem na první zmínky o pěstních zápasech. Dále pan Miňovský píše: „Box je právem olympijským sportem. Roku 776 př.n.l. byla poprvé do programu antických olympijských her zařazena ukázka utkání podobajícího se boxu a roku 688 př.n.l. byl box zařazen do programu her jako řádný sport.“²⁰

„S prvním výrazným posunem k novodobému boxu přišel Figgův žák, Jack Broughton, a jeho pravidla z roku 1743. Cílem nových pravidel bylo snížit poměrně vysoký počet zmrzačení či úmrtí bojovníků. Broughton ve svých pravidlech poprvé vymezil kruhový prostor pro souboje (dnešní ring), kterým byla často jen křídou namalovaná čára na zemi. Zápas začal řídit nestranný rozhodčí. Boxer, který upadl na zem, měl k dispozici š sekundy, aby se postavil na nohy i za pomoci svých přátel (pomocníků). Přátelé bojovníka měli právo ukončit zápas hozením houby (ručníku) do ringu. Zakázalo se útočit od pasu dolů.“²¹

„Moderní pravidla postupně zavedl markýz de Queensbury od roku 1866. Byla zavedena omezení, jako kupříkladu zákaz držení, zákaz úderů pod pás, zákaz kopů,

¹⁹ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

²⁰ Miňovský Filip, Box, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006, 108 s., Vyd. 1., ISBN 80-247-0803-5, strana 12

²¹ WIKIPEDIA, [online]. [cit. 13.03.2021] dostupné z <https://cs.wikipedia.org/wiki/Box>

zákaz hodů a určení trvání jednoho kola na 3 minuty s jednominutovou přestávkou. Počet kol, ale stanoven nebyl, bojovalo se do doby, než jeden z boxerů nemohl vstát.

Zápasí se ve čtvercovém ringu se stranou 610cm, ohraničeném třemi (někdy i čtyřmi) lany do výšky 130cm (nebo 132.1 cm). Ring se nachází nad úrovní země ve výšce 93-122cm.²²

Techniky

V boxu jsou platné údery přední částí pěstí v rukavicích. Útoky se rozdělují:

podle techniky provedení (přímé, boční a zvedáky)

Podle úderového cíle (na hlavu a na trup)

Podle úderové paže (přední paží, zadní paží)

Podle přemístění (na místě, za pohybu)

Obrana je pak prováděná technikami:

Krytí

Srážení

Úhyb

Poklesnutí

Únik

Zakázané techniky:

Údery pod pás

Úchopy

Kopy

Údery hlavou, ramenem, nebo loktem

Údery s rotací těla

Údery do soupeře na kolenou, nebo na zemi

Použití lan kolem ringu k boji a další neférové techniky.

²² Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

2.3.3 Jiu jitsu

2.3.3.1 Historie

„Jiu-jitsu nemá jen svoji historii, ale jako jedno z mála bojových umění předchází i historii ostatních sportů. Jako ostatní bojové sporty, i jiu-jitsu se do obecného podvědomí dostalo kolem 17. století, kdy bojová umění zažívala první vlnu masové popularity. Z jiu-jitsu čerpal nejen zakladatel juda, ale bylo také inspirací k technikám aikida, či některým podobám karate.“²³

„Dnešní podoba se vyvinula ze starých japonských válečných umění. Po otevření se Japonska světu po roku 1868 se zachovalo několik starých, tradičních škol džúdžucu (jiu-jitsu). Tvůrce moderního judo, Džigoro Kano považoval svůj systém taky za jednu, avšak inovovanou, školu džúdžucu. Světová federace džúdžucu, byla založena v roce 1976. Z hlediska světového sportovního hnutí je významná Mezinárodní federace džúdžucu. Vyvinula se z Evropské federace, založené v roce 1977, která do roku 1987 expandovala a přejmenovala se na Mezinárodní federaci džúdžucu. Od roku 1997 je džúdžucu uznávaným sportem, zařazeným na Světových hrách. V Evropě je reprezentováno Evropskou unií džúdžucu.

Vývoj v Čechách. Džúdžucu se v letech 1907-1910 dostalo na území Čech, kdy bylo alternativním názvem pro Judo. Bylo pozitivně přijato nejen v těžkoatletických klubech, kde se pěstoval zápas, box, vzpírání, ale i v tělovýchovných organizacích, jakou byl sokol. Zvláště se cenil přínos džúdžucu pro sebeobranu. To mělo dosah i na tělesno-brannou přípravu v policii a armádě.“²⁴

2.3.3.2 Techniky

„- Průpravné technické prostředky – zahrnují zejména přemístění, pádovou techniku, různé způsoby navazování kontaktu a vychylování soupeře.

²³ HAYASHI, JIU-JITSU, [online]. [cit. 14.03.2021]
dostupné z <https://www.hayashi.cz/info/sp-jiu-jitsu.html>

²⁴ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

- *Techniky úderů a kopů – používá se úder pěstí, stejně jako i údery jinými částmi ruky (dlaní, malíkovou hranou) a jinými částmi paží (loketem, ramenem) a nohou (chodidlem, kolenem)*

- *Techniky hodů – zahrnuje způsoby, jak vychýlit soupeře a způsobit jeho pád pomocí užití zejména nohou, rukou, či boků. Zvláštní skupinou jsou techniky strků.*

- *Techniky znehybnění – rozdělují se podle způsobu, jakým ke znehybnění došlo. Jedná se o držení, páčení a škrčení. Specifickou skupinou znehybnění jsou takzvané transportní techniky.*

- *Techniky se zbraněmi – používají se nejen pro útok, ale i pro obranu. Využívá se tyčí různých délek, nožů, policejních obušků (i s příčnou rukojetí - tonfa), i předmětů náhodných, či denní potřeby (vycházková hůlka, deštník, aktovka, klíče).“²⁵*

2.3.4 JUDO

2.3.4.1 Historie

„Zakladatelem moderního juda je profesor Džigoro Kano (1859-1938). Žil v době, kdy v Japonsku zanikal feudální řád a s ním vše, co ho provázelo, tedy i školy džiu-džitsu, které byly v této

Poznatky, které Džigoro Kano shromáždil při své praxi u mistrů džiu-džitsu, studiem rukopisů mnoha dalších škol a rovněž studiem evropských tělovýchovných systémů, tvůrčím způsobem přepracoval na vlastní tělovýchovný systém přípravy, který nazval JUDO KODOKAN. Tímto názvem ho chtěl především pro veřejnost odlišit od tehdy neoblíbených metod džiu-džitsu a poukázat na nové kvality svého systému, který kladl důraz na výchovu cvičenců, na jejich morální a intelektuální rozvoj. Byla stanovena etiketa chování v dožó k spolužákům i mistrovi, která zaručovala radostné ovzduší při výcviku a úplnou bezpečnost žáků.“²⁶

„Roku 1886 získal Kodokan dramatickým způsobem nesporné prvenství a dokázal svou převahu navzdory všem konkurenčním školám a pochybovačům. Japonská policie se uvědomila nesmírný význam tohoto sebeobranného umění v boji se

²⁵ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 14.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

²⁶ René Srdínko, Malá škola juda, Praha, Olympia, 1987, 1. vyd., 189 s., strana 7.

*zločinci, a tak došlo k tomu, že tokijské policejní ředitelství začalo projevovat zájem o oživení tohoto zapomínaného umění a obnovení jeho škol.*²⁷

*„Judo se nejdříve rozšířilo v Japonsku, kde se stalo učebním předmětem na školách. Postupně přerostlo v mezinárodní sport, který dnes pěstují miliony mužů a žen na celém světě. Od roku 1964 je olympijskou disciplínou. Kódókan, světové centrum juda, dnes sídlí v jednom moderním mrakodrapu v Tokiu. První džudistický klub v Německu založil roku 1920 Alfred Rhode. Tělocvičny vznikly i v jiných městech. Po druhé světové válce (po zrušení zákazu sportování, který vydali Spojenci) došlo v Německu k prudkému rozvoji juda.“*²⁸

2.3.4.2 Techniky

„- Nage no Kata – Soubor technik hodů (techniky hodů s převažující prací paží, techniky hodů s převažující prací boků, techniky hodů s převažující prací nohou, techniky strhů v ose partnera, techniky strhů mimo osu partnera)

- Katame no kata – Soubor technik znehybnění (techniky držení, techniky škracení, techniky páčení).

- Kime no kata – Techniky klasické sebeobrany proti neozbrojenému útoku, a útoku nožem a mečem (techniky v tradičním japonském sedu, techniky v postoji).

- Kodokan gošin džucu no kata – Moderní sebeobrana (vytvořena v roce 1956) zahrnující obranu v postoji proti neozbrojenému útoku, útoku nožem, tyčí a ohrožování pistolí.

- Džů no kata – Soubor pohybů demonstrujících uvolněnost a přizpůsobivost.

- Icucu no kata – a) princip pokračujícího pohybu, koncentrace energie, b) princip využití protivníkovi energie, nekladení odporu, c) princip pohybu po spirále, odstředivá a dostředivá síla, d) princip vlny, střídání přílivu a odlivu, e) poddajnost, obětování svého těla.

- Košiki no kata – Staré techniky, ze kterých se vyvinulo judo. Pochází ze školy Kito rjū Je sestaveno ze 2 částí – a) techniky obrany v brnění, b) techniky obrany bez brnění.

²⁷ Martin Jaroš, Lukáš Krpálek, Lukáš Krpálek Cesta na Olymp, Praha, NAKLADATELSTVÍ XYZ ve společnosti Albatros Media a.s., 2020, 191 s., Vyd. 1., ISBN 978-80-7597-723-6, strana 19

²⁸ Wolfgang Weinmann, Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu, Přeložil Eva Pokorná, Jiří Nechutný, Praha, NAŠE VOJSKO, 1997, 157 s., Vyd. 1., ISBN 80-206-0546-0, strana 88.

- *Zakázané techniky (při sporu) – V soutěži a cvičném zápasu je zákaz používat údery a kopy, provádět páčení jiných kloubů, než kloubu loketního. Nesmí se používat některých nebezpečných hodů a jakékoliv techniky, která by mohla vést k ohrožení nebo zranění soupeře, zvláště soupeřova krku nebo páteře.*²⁹

2.3.5 KARATE

*„Japonské slovo karate se skládá z pojmů „kara“ = prázdný a „te“ = paže, ruka. Karate znamená provádění přesně mířených úderů a kopů na citlivé body těla soupeře, respektive zamezování zásahů protivníka. Karate je vynikajícím tréninkovým prostředkem pro celé tělo a rozvíjí kloubní pohyblivost, cit pro odhad vzdálenosti, reakci a sebeovládání.“*³⁰

*„Úloha karate je v dnešní době velmi mnohostranná, vyučuje se široce na soukromých školách a například v Japonsku je součástí tréninkového programu pro policisty a členy ozbrojených sil. Zápasníci nosí kimono určené na karate.“*³¹

2.3.5.1 Historie

„Základní idea karate pochází z Číny, kde se podobným praktikám učilo již před mnoha stoletími. Podle legendy vymyslel kombinaci sebeobranného systému a systému rozvíjejícího tělesnou stránku indický zenový mnich Bódhidharma. Okolo roku 520 učil čínské mnichy v klášteře Šao-lin školu úderů a kopů š'-pa luo-chan šou. Toto umění a jemu podobná se v Číně rozšířila a pronikla až na Okinawu, kde byla dále propracována na naha-te, prapůvodce karate.

Gičín Funakoši, zakladatel moderního karate, studoval toto staré obranné umění na Okinawě u tehdejších mistrů Itosa a Azatoa. Dohromady s vlastním naučeným uměním šórinrjú položil základy karate šótókan, které přivezl do Japonska. Funakoši demonstroval karate na univerzitě a v roce 1922 založil v Tokiu první školu karate.

²⁹ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 15.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

³⁰ Wolfgang Weinmann, Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu, Přeložil Eva Pokorná, Jiří Nechutný, Praha, NAŠE VOJSKO, 1997, 157 s., Vyd. 1., ISBN 80-206-0546-0, strana 93.

³¹ HAYASHI, KARATE, [online]. [cit. 16.03.2021] dostupné z <https://www.hayashi.cz/info/sp-karate.html>

*Karatistický sport se rozvíjel i nadále, přičemž zvláštní pozornost věnoval výchovným aspektům. Díky jeho úsilí se karate v Japonsku rychle rozvíjelo. V roce 1957 se uskutečnil první japonský šampionát v karate.*³²

*„Cesta mistra Funakoshiho bojovými uměními, která nakonec vedla k založení jím nezamýšleného stylu Shotokan, nebyla prosta lidských emocí a zklamání. Mistr sám byl svým okinawským původem ovlivňován ve dvou liniích: od mistra Itosu zdědil nesmírné technické vědění a umění v bojových uměních, zatímco vlastnil přísný řád a životní styl (Saho) od mistra Azato.*³³

*„Zejména po druhé světové válce se, spolu s jinými uměními, karate rychle rozvíjelo po celém světě. Nejvíce ve Spojených státech amerických a západní Evropě. V Japonsku a na Okinawě se karate rozdělilo do několika různých škol a stylů. Nejsilnější se stala Japonská asociace karate. Teprve v roce 1963 byla sedmi zeměmi ustanovena Evropská unie karate. Tlak nové organizace byl tak velký, že se s ní po pár letech spojili představitelé federace všech japonských organizací karate a u příležitosti prvních mistrovství světa v roce 1970 v Japonsku byla ustanovena i Světová unie organizací karate.*³⁴

*„Oddíl Karate u policie České republiky v TJ Ministerstva vnitra Rudé Hvězdě Praha, založili v roce 1972 bratři František a Miloslav Kolářové, jedni z prvních propagátorů karate v České republice. Již tím, že oddíl karate založili bratři Kolářové, získal oddíl nejkvalitnější učitele karate v České republice, neboť bratři Kolářové byli v té době jedinými držiteli mistrovských stupňů karate Dan v ČR. Od roku 1974 do roku 1988 byl oddíl karate TJ RH Praha považován za jeden z předních oddílů karate v České republice.*³⁵

³² Wolfgang Weinmann, Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu, Přeložil Eva Pokorná, Jiří Nechutný, Praha, NAŠE VOJSKO, 1997, 157 s., Vyd. 1., ISBN 80-206-0546-0, strana 92.

³³ Werner Lind, Tradice karate: Dějiny, mistři a styly tradičního bojového umění na Okinawě, Číně a Japonsku, Brno, COMENIUS, 1996, 158 s., strana 81

³⁴ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovac-e-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

³⁵ KRATOCHVÍL. Aleš, Vznik a vývoj karate v ČR. Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Jan Venzara. [cit. 02.04.2022]. Dostupné z: http://docplayer.cz/24236237-Vznik-a-vyvoj-karate-v-cr.html#show_full_text. str. 33-34.

2.3.5.2 Soutěžní (sportovní) karate

„Soutěží se ve dvou disciplínách – v zápasu „kumite“ a v předvádění sestav „kata“. Každá z disciplín klade jiné nároky na soutěžící a je založena na jiném principu hodnocení.

Kumite – jedná se o souboj dvou jednotlivců, při kterém se využívají povolené techniky karate. Zápasí se na čtvercovém zápasišti o stranách 8 metrů. Speciální povrch tatami je o něco tenčí než v judo a nesmí být kluzký. Muži zápasí 3 minuty, ženy a mladší kategorie 2 minuty. Zakázané techniky. Jedná se především o techniky, při kterých dochází k přehnanému kontaktu, s ohledem na atakovanou zásahovou plochu, a techniky s kontaktem na hrdlo, útoky na horní a dolní končetiny, genitálie, klouby nebo nártý. Dále pak útoky otevřenou rukou do tváře a nebezpečné nebo zakázané techniky hodů.

Kata – Předvádění předepsaných sestav technik karate má formu soutěže jednotlivců nebo tříčlenných družstev mužů či žen. Dva soutěžící nastoupí do zápasišť a jeden po druhém předvedou sestavu. Kata je předvedena závodníkem, nebo družstvem a pak je hodnocena rozhodčími podle předvedení reálného bojového významu cvičení kata, znalosti použitých technik v kata, správného načasování rytmu, rychlosti, stability a ohniska síly, správného dýchání, stupně pozornosti a koncentrace a podobně.“³⁶

2.3.6 KRAW MAGA

„Krav Maga je moderní, praktickou, prověřenou soustavou sebeobránných technik, pečlivě koncipovaných tak, aby odpovídaly podmínkám současného, rychle se měnícího světa. Vyznačuje se natolik logickým a koherentním přístupem ke konfliktním situacím a sebeobránným technikám, že potenciálnímu praktikantovi umožňuje dosáhnout relativně vysokého stupně dovedností v poměrně krátkém čase. Celý systém je zpracován do tří proudů

*pro užití v ozbrojených silách,
policejními složkami a*

³⁶ Bojová umění a úpoly [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>

v civilní sféře.

*Díky tomu získalo umění Krav Maga vysoké uznání ze strany jak zkušených borců boje zblízka, tak od expertů bojových umění, od vojenských a policejních autorit, a to jak pro vysokou praktickou aplikovatelnost, tak pro jednoduchost a realistický, od všeho zbytečného balastu oproštěný přístup k otázce osobní bezpečnosti. Krav Maga se díky svým vynikajícím charakteristikám prezentuje jako ideální souhrn sebeobránných metod pro muže i ženy, osoby mladé i staré, pro lidi více či méně fyzicky vybavené.*³⁷

2.3.6.1 Historie

„Zakladatel Imi Lichtenfeld (Sde-Or) prožil dětství v Bratislavě, hlavním městě Slovenska. Podněcován otcem pěstoval Imi širokou škálu sportů. Roku 1928 Imi zvítězil v československém šampionátu v zápase juniorů a 1929 v šampionátu dospělých borců (ve střední a lehké váze). Ve stejném roce zvítězil i v národním šampionátu v boxu a v mezinárodní soutěži v gymnastice. Během následující dekády se jeho atletická aktivita zaměřila především na zápas, v němž fungoval ve dvojí úloze, jako zápasník i jako trenér. Každý rok mu přinesl nějaké vítězství.

V polovině 30. let se poměry v Bratislavě začaly měnit k horšímu. Do ulic stále častěji vyrukovaly fašistické a antisemitské bojůvky. Z Imiho se stal nekorunovaný vůdce skupiny mladých Židů, z nichž většina patřila k boxerům, zápasníkům nebo vzpěračům. S nimi se snažil zabránit antisemitským násilníkům, aby vstupovali do židovské čtvrti.

V roce 1940, kdy se stal díky svým aktivitám trnem v očích i místním úřadům (od r. 1939 existující Slovenský štát přejal nacistický názor na Židy a vydával je postupně na smrt do koncentračních táborů), opustil Imi domov, rodinu a přátele a nalodil se na poslední loď s emigranty do Palestiny, již se podařilo prorazit nacistickou blokádu. Lichtenfeldova cesta na lodi Pentcho trvala celé dva roky.

V roce 1944 začal s tréninkem elitních jednotek Hagany a Palmach (předchůdci Izraelských obranných sil/IDF) v oblastech, na něž byl opravdovým expertem: trénink fyzické kondice, plavání, zápas, používání nože a obrana proti útokům nožem.

³⁷ Imi Sde-Or (Lichtenfeld), Eyal Yanilov, Krav maga: Umění čelit ozbrojenému útočníkovi, Přeložil Josef Grubhoffer, Praha, NAŠE VOJSKO Praha, 2003, dotisk 2010, 246 s., ISBN 80-206-0689-0, strana 1

O čtyři roky později (1948), kdy vznikl stát Izrael a byly zároveň zformovány Izraelské obranné síly, stal se Lichtenfeld hlavním instruktorem pro zvyšování fyzické kondice a bojové přípravy těchto jednotek. V IDF působil přibližně 20 let; během té doby vyvinul a zdokonalil svou unikátní metodu sebeobrany a boje zblízka – Krav Maga.

Poté, co ukončil svou aktivní službu, začal upravovat a modifikovat systém Krav Maga pro civilní použití tak, aby bez ohledu na fyzickou připravenost obránce bylo možné předejít jakkoliv motivovanému útoku.

Roku 1978 byla založena IKMA (Israeli Krav Maga Association), jejímž úkolem bylo propagovat unikátní techniky a principy Krav Maga na lokální úrovni, ale i v zahraničí. V okamžiku, kdy se však Krav Maga dostala za hranice státu Izrael, nastala potřeba vytvořit federaci na mezinárodní úrovni, jelikož původní asociace fungovala příliš neefektivně, hlavně kvůli neshodám mezi instruktory vyšších stupňů. Toto vyústilo v Imiho rozhodnutí vytvořit novou mezinárodní Krav Maga federaci.

Od roku 1996, kdy byla založena Mezinárodní Krav Maga Federace (IKMF – International Krav Maga Federation), byly veškeré Expertní a Mistrovské diplomy vždy autorizovány Imim, stejně jako curriculum – tedy osnovy a metodika systému učení. Imi schválil nové kurikulum.“³⁸

2.3.6.2 Techniky

„S vlastním protiúderem nečekat až na dokončení obrany, ale oba pohyby provést zároveň: obranný chvat (oblouk kruhové obrany) i vlastní protiútok (úder či chvat) začít oba najednou, ve stejný okamžik. Boj není souboj, aby se útočné role spravedlivě střídaly: toto je zásadní rozdíl především proti šermu, kde má bojovník skutečně jen jediný nástroj k boji, meč. Naopak v krav maga bojovník, aby přežil, může a musí použít jakkoli cokoli nebo jakoukoli další část svého těla, i několik zároveň.

Vlastní pohyby vycházejí z nohou a přenášení váhy, ne z rotace celého trupu: rotace trupem by umožnila (sice silný) úder jen jednou polovinou těla. Naopak, vlastní pohyby (obránné i útočné zároveň) vycházejí z nohou a celkového přenesení váhy

³⁸ KRAV MAGA [online]. [cit. 20.03.2021], dostupné z <https://www.kravmaga.cz/historie/>

vpřed, což pomáhá jak síle, tak udržení blízkého kontaktu s protivníkem. Z nohou vychází i síla přímého úderu: ten je jen krátký, navíc bez náprahu.

Vždy raději upřednostnit zranění končetiny než zranění samotného trupu vlastního těla.

I zraněním končetin se lze vyhnout správně provedenou technikou krytí. Například ruce s nožem se bránit zachycením až za zápěstím, na předloktí, což dává větší prostor od čepele nože, než se snažit zachytit přímo zápěstí nebo snad i samu pěst.

Zakázané bojové techniky

V samotném boji je pro přežití dovoleno vše, pro účely výcviku se tudíž procvičují všechny typy obrany. Podle intenzity výcviku se předpokládá odpovídající ochranná výstroj, jako například suspensor, a je povoleno vše, co tréninkového sparring partnera trvale nepoškodí.“³⁹

2.3.7 KUNG FU

2.3.7.1 Historie

„Kung-fu a další podobné dálně-východní bojové techniky byly ovlivněny starověkým indickým bojovým uměním zvaným kalaripayattu (český přepis kalaripajattu). Původ kalaripayattu není zcela jasný. Tradiční legenda o původu kung-fu. Podle tradice se v 6. století jihoindický princ Bódhidharma, který ovládal karapaito, stal buddhistickým mnichem a odcestoval do Číny, aby tu šířil učení později známé jako čchanový buddhismus, ze kterého se po importu do Japonska vyvinul zenový buddhismus. V Číně se usadil v klášteře Šao-lin. Bódhidharma jako buddhistický mnich bojové umění nepoužíval, když však viděl zubožený fyzický stav tamějších mnichů, naučil je bojovým technikám, aby jim pomohl zlepšit tělesnou kondici. Mniši v šaolinském klášteře Bódhidharmovy cviky dále rozvíjeli a přijímali vlivy od příchozích z celé Číny. Postupně se tak vyvinuly mnohé šaolinské styly a klášter Šao-lin se stal jejich centrem.

Správně se slovo "kung-fu" (gongfu) překládá jako dovednost získaná dlouhou a namáhavou prací. Je možné jej použít v souvislosti s libovolným řemeslem nebo uměním, například s uměním aranžování květin. V samotné čínštině se pro bojová

³⁹ WIKIPEDIA, [online]. [cit. 11.03.2021] dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Krav_maga

*(válečná) umění používá výraz wu-šu (wushu). Wu-šu je standardizovaný výraz doporučený čínskou vládou pro bojové, sportovní i exhibiční formy, a tak se s rozšířením tohoto výrazu mimo Čínu stal synonymem spíše pro formy sportovní a exhibiční, včetně těch nejmodernějších, připomínajících gymnastiku. Ty někdy příliš nedbají na sebeobraný a zdravotní aspekt, jenž je základem tradičních stylů, ale spíše na efektnost pohybů. Můžeme se setkat s tím, že učitelé tradičních stylů mimo Čínu se proto od tohoto výrazu distancují a nadále používají pro své bojové styly souhrnné označení gongfu. Cvičení wu-šu klade velký důraz na postupný a individuální rozvoj jedince po všech stránkách, ať už fyzických či mentálních. Prioritou tradičních wu-šu stylů je bojový aspekt v reálných podmínkách.*⁴⁰

2.3.7.2 Techniky

„Součástí výcviku bojového systému kung-fu je celá řada teorií a technik. Základními technikami jsou:

- postoje, úhyby, úderové plochy*
- údery, kryty, bloky, kopy,*
- techniky se zbraněmi (halapartna, nunchaku, nůž, meč, kopí, bič a jiné)*
- bojové kombinace a sestavy*⁴¹

⁴⁰ WIKIPEDIA, [online]. [cit. 20.03.2021] dostupné z <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kung-fu>

⁴¹ Zdeněk Náchodský. *Učebnice sebeobrany pro každého*. Praha: Futura, a. s., ve spolupráci s Victory, spol. s. r. o., 1992. ISBN 80-85523-01-09.

3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A JEJICH VYUŽITÍ BOJOVÝCH UMĚNÍ

Z historického hlediska můžeme prokázat, že bojová umění byla v raném věku lidstva využívána v přímém fyzickém kontaktu s protivníkem. Dávala učenci fyzickou i mentální převahu nad soupeři a výrazně zvyšovala šance učence na jeho vítězství v boji. Bojová umění prošla rozsáhlým vývojem od zabíjení kyjem, přes velmi účinné techniky boje a taktizování, až po medializované elegantní techniky (více či méně účinné v boji) bojových umění.

Vývojem doby, techniky i na základě populačního růstu bylo zapotřebí, aby ozbrojené složky včas a účinně reagovali na tato kritéria. Příslušníci ozbrojených složek byly cvičeni tak, aby dokázali překonat odpor protivníka dostupnými prostředky. Jistě se jednalo o úpoly jako je například box, šerm nebo boj s dlouhou zbraní s bodákem.

Za nejvýraznější dobu vývoje považuji rozšíření asijských – japonských, čínských a dalších – bojových umění do světa. Ozbrojené složky tak dostaly možnost prozkoumat a vyzkoušet tato bojová umění zblízka. Techniky se ukázaly být velmi účinné a dříve či později našla bojová umění uplatnění téměř ve všech ozbrojených složkách světa. Výjimkou není ani Policie České republiky.

Jak se šířila bojová umění mezi ozbrojenými složkami, stejně tak se šířila veřejností. Policie se může dostat, a dostává se, do kontaktu s pachateli ovládající techniky bojových umění. Je tedy potřeba na tuto skutečnost reagovat. Druhá stránka věci je, že na cvičence bojových umění se může hledět jako na takzvané poloprofesionály. Předpokládá se, že učenci bojových umění jsou mimo jiné znalí v tom, jaká zranění mohou technikami způsobit. K tomuto přesvědčení nasvědčuje i Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.6.2015 vedené pod spisovou značkou 8 Tdo 555/2015-22. Soud tehdy odmítl dovolání obviněného mimo jiné ve věci zločinu těžkého ublížení na zdraví ve stádiu pokusu. Nyní není mým cílem rozebírat usnesení, nýbrž poukázat na předpoklad výše v tomto odstavci. V odůvodnění soud mimo jiné uvádí: „Obviněný měl za to, že každý útok na hlavu může být veden větší intenzitou, a každý útok na hlavu tudíž může být pokusem o těžké ublížení na zdraví, což je jistě značně

absurdní. Zdůraznil, že je velmi silný a že několik let praktikuje bojové sporty; v poslední době pak dokonce bojový sport Kali, v rámci kterého jsou trénovány likvidační zákroky. Kdyby tedy opravdu zamýšlel a pokoušel se způsobit těžké ublížení na zdraví, bez velkých problémů by toho i docílil. Má dost zkušeností na to, aby věděl, jak si počínat, aby nezpůsobil žádná vážnější zranění, přičemž v tomto duchu i útočil. Úvahu nalézacího soudu, že k závažnějšímu zranění nedošlo v podstatě jen shodou náhod, považuje proto za pouhou spekulaci.⁴² a dále uvádí: „Obviněný jako osoba znalá bojového umění, jež si je vědoma, jakým způsobem lze provést likvidační zákrok, musel být minimálně srozuměn s tím, že v důsledku zejména opakovaných úderů pěstí do hlavy a kopů do oblasti žeber může poškozený zcela reálně utrpět zranění, které by mělo charakter těžké újmy na zdraví.“⁴³ Jisté existuje spousta jiných usnesení, která jsou třeba i zdrženlivější ve svých výrocích. Ale již samostatná existence citovaného usnesení může poukazovat směr českého práva k chápání bojových umění v kriminologii.

V této části objasním, co to Policie České republiky vlastně je, požadavky na osoby – od uchazeče o místo policisty až po policisty v přímém výkonu služby. Zaměřím se na jejich fyzickou přípravu a zákonné možnosti užití donucovacích prostředků, při kterých policisté využívají znalosti z bojových umění.

3.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.6.2015, [online]. [cit. 16.04.2022], dostupné z <http://kraken.slv.cz/8Tdo555/2015>

⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.6.2015, [online]. [cit. 16.04.2022], dostupné z <http://kraken.slv.cz/8Tdo555/2015>

*Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.*⁴⁴

3.1.1 PODMÍNKY PŘIJETÍ DO SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Uchazeč o přijetí do služebního poměru k Policii ČR musí splňovat zejména následující podmínky, které jsou stanoveny zákonem 361/2003 Sb.⁴⁵:

- Občan České republiky
- Věk 18 let a více
- Bezúhonnost
- Plná způsobilost k právním úkonům
- Alespoň střední vzdělání (zakončené maturitou)
- **Fyzická, zdravotní a osobnostní způsobilost k výkonu služby**
- Nesmí být členem politické strany nebo hnutí
- Nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost

3.1.1.1 FYZICKÁ ZPŮSOBILOST UCHAZAČE

„Cílem prověřování fyzické způsobilosti je posoudit úroveň rozvoje pohybových schopností a dovedností uchazeče, která je nezbytná pro výkon služby. Toto prověřování je organizováno formou testů tělesné zdatnosti před komisí, která uchazeče hodnotí v kategoriích „splnil“ nebo „nesplnil“ podmínky fyzické způsobilosti k přijetí.

Uchazeči v rámci přijímacího řízení pro přijetí do služebního poměru Policie ČR absolvují čtyři povinné disciplíny. Nadstandardní výkon v jedné disciplíně není důvodem pro zproštění od absolvování jiné disciplíny. Bodově jsou hodnoceny cviky provedené správně a stanoveným způsobem.

⁴⁴ Policejní prezidium České republiky, text PhDr. Jiří Vokuš. *POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2. vydání., 2010. ISBN 978-80-254-7700-7, strana 3, dostupné také z <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

⁴⁵ Zákon o Služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů číslo 361/2003 sb., §13

- *Člunkový běh, 4x10 metrů - Běh se provádí mezi dvěma metami vzdálenými 10 metrů. Startuje se vedle mety č. 1 a běží se šikmo mezi metami k metě č. 2, která se obíhá. Stejným způsobem se vrací zpět a obíhá se meta č. 1. Třetí úsek se běží přímo, následuje dotyk mety č. 2, rychlý obrát a při doteku mety č. 1 se zastavuje čas.*
- *Klik vzpor ležmo - Správně vykonaný cvik vypadá následovně. Leh na břicho, skrčené paže opřít dlaněmi o zem, špičky prstů v úrovni ramen směřují vpřed. Dopnutím paží v loktech vzpor ležmo. Pokrčením paží v loktech lehkým dotykem hrudníku o podložku a zpět do kliku. Trup je zpřímá, pánev nevysazuje ani neprohýbá.*
- *Celomotorický test, 2 minuty - Při tomto testu jde o co největší počet provedených cviků v době dvou minut. Popis cviku je následující: cvičící ze stoje spatného přechází přes dřep do lehu na břicho a zvedne ruce z podložky, přechází zpět opět přes dřep do stoje spatného, dále pokračuje přes dřep do lehu na napřímená záda, ruce se dotknou podložky podél těla a zpět přechází přes sed a dřep do stoje spatného. Za každý přechod do stoje spatného je počítáno jedno provedení cviku.*
- *Běh na 1 kilometr – Úkolem je uběhnout uvedenou vzdálenost v co nejkratším čase. Ověřuje se střednědobá vytrvalost.⁴⁶*

Z výše uvedeného jasně vyplývá, že na uchazeče je kladena povinnost být alespoň středně fyzicky zdatný. Nemusí se jednat o vrcholového sportovce, byť i tací se k policii hlásí. Avšak se nikde v těchto testech nepřezkoumává jeho schopnosti v bojových uměních a sportech. Nikde není psáno, že by měl mít uchazeč alespoň základní zkušenosti s nějakým bojovým uměním. Ať už by se jednalo o box, karate, judo, nebo jiné.

⁴⁶ Policie ČR, [online]. [cit. 21.03.2021] dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/posouzeni-fyzicke-zpusobilosti-uchazece.aspx>

3.1.2 ZÁKLADNÍ ODBORNÁ PŘÍPRAVA

Uchazeč je zařazen do základní odborné přípravy ihned po přijetí.

Leckdy, a není to žádnou výjimkou, se stává, že uchazeč přijatý do služebního poměru Policie ČR se s bojovými uměními, sporty a reálnou sebeobranou seznamuje až při základní odborné přípravě.

Tato Základní odborná příprava (zkráceně ZOP) je rozdělena do čtyř částí⁴⁷. První část je pro všechny policisty stejná. V délce 1 měsíce se policistovi vštěpují správné návyky k výkonu služby, zejména reakce na povely a rozkazy, etika a podobně. Také se prověřuje jeho fyzická schopnost ve smyslu kondice. V této části se policista ve větší míře neseznamuje se sebeobranou ani s bojovými uměními. Hlavním cílem této části je naučit policistu správným a bezpečným návykům při manipulaci se zbraní, kdy v závěru dostane policista osvědčení pro přidělení služební zbraně.

Druhá část je zaměřena na odbornou přípravu. Dle zařazení policisty se příprava trochu liší. Policista zařazený u dopravní policie bude vyučován obecně ve všech odvětvích policejní činnosti, ale s větším zaměřením na problematiku danou právě jeho zařazením. Stejně tak je to i u policistů zařazených u pořádkové policie. V této části odborné přípravy se policisté seznamují s konkrétní prací policisty. Mimo jiné je věnována velká část času na seznámení se se zákony potřebnými k výkonu povolání. Především se zákonem o Policii ČR, Zákonem o provozu na pozemních komunikacích, Trestní zákoník, trestní řád a další. Rozšiřuje se odbornost při používání střelné zbraně. A, ne na posledním místě, je kladen velký důraz na výuku sebeobrany (a její zákonného použití), kterou policisté při svém výkonu velmi často potřebují a využívají. Jedná se o takové první reálné seznámení se, v době od přijetí k policii ČR, s bojovými uměními.

K této části mohu z osobních zkušeností uvést, že se postupem času mění postupy a techniky, které jsou policistům v základní odborné přípravě vštěpovány. Je důležité naučit každého policistu různé techniky, a to jak obranné, tak i útočné. Absolutním základem jsou techniky pádů a techniky bezpečného pohybu. Podstatou je naučit se správně padat, aby nedošlo ke zbytečným zraněním. Význam vštěpování správného pohybu je naučit policistu nevstupovat na místo, kam nevidí. Tyto techniky jsou

⁴⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky

základem u více bojových spotů. Například u Aikida. Z logiky věci je to opodstatněné. Při postupu vzad policista nevidí překážky za ním, jelikož nemá čas spouštět zrak z protivníka.

Další velmi důležité a ve službě často využívané jsou techniky pák a techniky znehybnění, se kterými úzce souvisí techniky pro odvádění pachatele. Jedná se pravděpodobně o policisty nejčastěji využívané donucovací prostředky. Techniky pák se dají rozdělit na páky:

- Na horní končetiny: Na prsty
- Na zápěstí
- Na loket a rameno
- Na dolní končetiny

Cílem pákových technik je působit bolest na části těla, dostat protivníka do polohy, ve které s ním mohou policisté jednodušeji manipulovat a závěrem jej znehybnit a tímto odvrátit hrozící další útok proti životu, zdraví, či majetku. V přímém porovnání s navolňovacími údery je patrný rozdíl. Navolňovací techniky často předchází úderům a kopům a pákovým technikám. Cílem však není působit bolest, ale vyvést protivníka z míry – navodit moment překvapení. Toto pomáhá snadnějšímu nasazení pákových technik.

Techniky znehybnění protivníka napomáhají policistům například při poutání nebezpečného pachatele. Při znehybnění protivníka (pachatele ve významu k policejní práci) se snižuje riziko zranění jako osoby policisty, osob nezúčastněných (například kolem jdoucích), tak samozřejmě i osoby pachatele.

Bojová umění jsou koncipována jako umění boje člověka proti člověku, nebo skupině osob. Policisté jsou, jak vyplývá z textu výše, také trénováni na obdobné situace. Ale z hlediska větší bezpečnosti je systém koncipován tak, aby na jednoho pachatele působili technikou alespoň dva policisté. Toto je však veřejností často vnímané jako policejní brutalita anebo neférový boj. Civilní obyvatelstvo si ale ve většině případů neuvědomuje systém ochrany zdraví.

Jako příklad mohu uvést situaci, kdy agresivní pachatel odmítá uposlechnout výzev policie a aktivně se brání zákroku vedeného proti jeho osobě. První policista pomocí působení techniky pák svede pachatele na zem. V tom přistoupí druhý policista a

technikou znehybnění, například působením páky na dolní končetiny, pachateli znemožní pohyb. Zároveň první policista, případně třetí policista, jeli přítomen, za použití donucovacího prostředku „pout“, zamezí pohybu pachatelových rukou. Následně je většinou bezpečné eskortovat (odvést za pomoci vhodných technik) pachatele například do vozidla, nebo na služebnu. Při popsání modelové situace je riziko způsobení zranění kterékoliv ze zúčastněných stran minimální.

Ve stejné situaci, ale pouze s jedním policistou, je pravděpodobné, že by trénovaný policista dokázal za použití donucovacích prostředků pachatele zpacifikovat, znehybnit jej a odvést jej na potřebné místo. Avšak riziko úrazu, ať už policisty či pachatele, se exponenciálně zvyšuje. Pachatel se bez znehybnění může bránit i na zemi a je pravděpodobné, že by došlo ke zranění například hlavy (oděrky, modřiny, vyražené zuby), nebo, v nestandardních situacích, i k frakturám kostí.

V této části chci zmínit své úvahy plynoucí z osobní zkušenosti. V základní odborné přípravě jsme byli trénováni v sebeobraně. Učili jsme se páky, údery, krytí a různé způsoby odvrácení útoku protivníka vycházející z několika bojových umění, jako například Judo, Jiu-jitsu, box a z dalších důležitých bojových umění. Sestavy tréninků byly zkompileovány tak, aby co nejvíce přiblížily realitu, ve které se policisté pravidelně potýkají s agresivními pachateli. Způsobů odvrácení přímého útoku pachatele bylo několik. A byly řazeny do několika modelových situací – se zbraní, beze zbraně, útoky na různé části těla. Všechny tyto prvky jsou více než důležité. Pakliže není příslušník dále trénován a neustále si neopakuje naučené prvky, může zapomenout pohyby, nebo použít nesprávné páky, či obrany, čímž může docházet ke zraněním.

Následující „běh“ policistů nastupující k základní odborné přípravě se měl však učit pouze jediný styl obrany proti přímému útoku. Obrana proti útoku směřující na horní část těla spočívala v tom, že si policista slabší rukou ohnutou v lokti přidržel pokrývku hlavy (držel se dlaní na vrcholu hlavy, ruka byla ve svislé poloze), loket směřoval před svůj obličej, jako by jím chtěl ukázat na protivníka, hlavu mírně sklopil k hrudi a druhou rukou ohnutou v lokti si kryl obličej v pravém úhlu k první ruce (ruka byla ve vodorovné pozici).

Tento styl obrany osobně zavrhuji a přijde mi krajně nevhodný pro použití policistou. Policista v této obranné pozici nemůže řádně vidět pohyby protivníka a nadcházející útok. Nedokáže zareagovat správně v protiútku a nechá se bít jako „fackovací panák“. Samozřejmě policista věnující se bojovým uměním ve vrcholné sféře bude schopen správně reagovat i z této pozice. Ale berme v potaz to, že většina uchazečů nemá s bojovým uměním žádné zkušenosti, jak jsem psal dříve. Mnohem vhodnější je naučit policistu techniky popsané v předchozích odstavcích (před úvahou). Dále, aby si policista od pachatele držel odstup. V této fázi, kdy je mezi pachatelem a policistou dostatek prostoru, má policista využít moment překvapení, nebo být již připraven na útok. Po zahájení útoku pachatelem, policista využije svých schopností a zužitkuje trénink, kdy má větší šanci pachatele porazit (zpacifikovat), než kdyby se schoval do „klubíčka“, nechal se udeřit a čekal co přijde.

Policie má být schopna zasáhnout v situacích, kdy ostatní nemohou, nebo nechtějí. Pokud se budou policisté učit nevhodným technikám, dojde k degeneraci (obrazně řečeno) policie a její bojeschopnosti. Jak jsem již napsal, jedná se o můj osobní

názor, avšak založený na zkušenostech práce policisty i velmi základních zkušenostech s bojovými uměními.

Ve třetí části základní odborné přípravy, která trvá 3 měsíce, je policista zařazen do řízené praxe. Část praxe si odslouží na základním útvaru a část ve školícím středisku policie. Na základním útvaru se seznamuje s reálnou prací policisty a je součástí policejní práce. Zpravidla však není využíván při náročných, nebezpečných, nebo jinak nevhodných situacích. Prakticky funguje jako pozorovatel a jsou mu svěřeny nejzákladnější formy úkolů. Naopak ve školním středisku je vystavován nejrůznějším modelovým situacím, plynoucích z reálné praxe. Při této činnosti si policista často opakuje naučené techniky bojových umění a využívá je dle svého uvážení. Je pozorován zkušeným policistou, který jej upozorňuje na chyby a opravuje jeho postup tak, aby byl v souladu se zákony.

Čtvrtá část základní odborné přípravy je v délce trvání 2 měsíců a probíhá ve školním středisku. Tato část je ukončena závěrečnými zkouškami, kde policista zhodnotí své nabyté vědomosti. Pakliže zkoušky úspěšně dokončí, zapojí se v plné míře do policejní práce na útvaru, kam byl přiřazen. Stává se plnohodnotným policistou.

Výcvik policisty tímto nekončí. Po 3 odsloužených letech je policista povinen podrobit se služební zkoušce. Úspěšným zakončením zkoušky získá policista pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Po celou dobu své kariéry je policista povinen účastnit se takzvaných výcviků složených z tělesné, taktické a střelecké přípravy.

3.1.3 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA POLICIE

Pakliže v této kapitole bude zmiňována služební příprava policie, je tím myšlena služební příprava pořádkové policie.

Služební příprava policie je nedílnou součástí výkonu tohoto povolání. Navazuje na základní odbornou přípravu a prohlubují se v ní znalosti získané právě v základní odborné přípravě. Služební příprava je rozdělena do několika skupin, do nichž jsou policisté zařazeni na základě své funkce, svých oprávnění a svých povinností.

3.1.3.1 POŘÁDKOVÁ POLICIE

„Služba pořádkové policie je jednou ze základních služeb Policie České republiky. U této služby je v naší republice zařazeno přes 16.000 příslušníků policie. Jde o službu, která je prakticky pilířem policie a policisté zařazení k této službě, jsou v přímém kontaktu s občany, orgány obce a právníckými a fyzickými osobami.

Rozsah a charakter úkolů činnosti služby pořádkové policie k jejich zajištění v zásadě omezuje možnost užší specializace oproti jiným útvarům specializovaných služeb. Tento fakt tak činí službu pořádkové policie v podstatě „universální“, což klade vysoké nároky na samotné její příslušníky, a to jak v oblasti znalostí zákonů, vyhlášek, služebních předpisů, tak také na jejich fyzickou a psychickou připravenost. Rozsah činnosti služby pořádkové policie je stanoven zákonem o Policii České republiky, případně dalšími zákony, právními normami a resortními předpisy. Mezi základní úkoly služby pořádkové policie patří zejména:

*ochrana bezpečnosti osob a majetku,
spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení
boj proti kriminalitě,
přijímání, evidování a prošetřování oznámení osob,
plnění úkolů v trestním, přestupkovém a správním řízení,
dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu“⁴⁸*

⁴⁸ Policie ČR, [online]. [cit. 21.03.2021] dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>

Základní formou činnosti pořádkové policie je Dozorčí služba. Zpravidla zde dochází k prvnímu kontaktu veřejností s policií. Naopak nejviditelnější formou činnosti pořádkové policie je obchůzková a hlídková služba. U těchto dvou forem činnosti pořádkové policie zpravidla nejčastěji dochází k situacím, u nichž policista musí zakročit i použitím donucovacích prostředků a využije tedy svých znalostí bojových umění.

Každý policista smí v zákonných mezích a pouze v situacích, které to bezprostředně vyžadují, použít donucovací prostředky. Tyto jsou striktně vyjmenovány v Zákonu o Policii České republiky číslo 273/2008 sb. Donucovacími prostředky, jak je stanoví zákon v §52, jsou:

- a) *„hmaty, chvaty, údery a kopy,*
- b) *slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) *obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) *vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,*
- e) *vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,*
- f) *zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,*
- g) *vytlačování vozidlem,*
- h) *vytlačování štítem,*
- i) *vytlačování koněm,*
- j) *služební pes,*
- k) *vodní stříkač,*
- l) *zásahová výbuška,*
- m) *úder střelnou zbraní,*
- n) *hrozba namířenou střelnou zbraní,*
- o) *varovný výstřel,*
- p) *pouta,*
- q) *prostředek k zamezení prostorové orientace“⁴⁹*

⁴⁹ Zákon o Policii České republiky číslo 273/2008 sb., §52

Pan JUDr. Benedikt Vangeli se vyjadřuje k hmatům, chvatům, úderům a kopům takto: „*Hmaty a chvaty jsou fyzické techniky pocházející z úpolových disciplín (bojová umění, bojové sporty, sebeobrana) a zahrnující zejména úchopy a držení, páky, škrčení, porazy, podmetry, přehozy, tlaky na citlivá místa. Údery jsou pohybové techniky spočívající v rázovém přenosu kinetické energie do objektu za pomoci horních končetin či hlavy, kopy za pomoci dolních končetin*“.⁵⁰

Pan Steve Crawford se ve své knize Smrtící bojová umění vyjadřuje k bojovým uměním ve smyslu užití u elitních jednotek ozbrojených sil takto: „*Základům karate, kung-fu a taekwonda učí své příslušníky mnohé elitní jednotky. Tím že se ruce a nohy jednotlivých vojáků speciálních sil změni na smrtící zbraně, se jejich výkonnost samozřejmě zvýší, protože jim to dovolí znásobit jejich lidskou sílu, a navíc jim dodá větší schopnost zabít i beze zbraní*“.⁵¹ Autor zde uvažuje o bojových uměních jako o původním účelu – likvidace nepřítele v boji. To můžeme považovat za využitelné u speciálních vojenských jednotek. U policie se však bojová umění rozhodně nevyužívají k zabíjení, nýbrž k přemožení nepřítele s co nejmenšími následky. Leckdo by si mohl myslet, že Policie České republiky v rámci obušku a jiného úderného prostředku využívá moderní, či nově vzniklé úderové prostředky. Crawford však ve své knize poukazuje na fakt, že například tonfa (dnes policisty běžně využívaný úderový donuceovací prostředek) pochází z dávných dob: „*Vznikly 'rolnické' zbraně odvozené od upraveného zemědělského nářadí, jako například tříhroté sai (původně krátké vidle používané na zvedání balíku sena), tonfa (původně rukojeť na otáčení drtiče rýže), která se stala vzorem pro současné zákonné donucovací prostředky*“.⁵²

Pan Ing. Jindřich Novák v knize Sebeobrana MS-1 v oddíle Boj zblízka uvádí: „*Aby bylo možno zvítězit, je třeba disponovat bojovým prostředkem (metodou), který, je-li správně použit, vyřadí nepřítele spolehlivě z boje*“⁵³ Dále autor rozděluje základní bojové prostředky boje zblízka na:

⁵⁰ Vangeli Benedikt, Zákon o Policii České republiky komentář, Praha, Nakladatelství C. H. Beck, 2009, 458 s., Vyd. 1., ISBN 978-80-7400-142-0, strana 203

⁵¹ Steve Crawford, Smrtící bojová umění, Přeložil Pavel Dan, Ottovo nakladatelství, 2001, 192 s., Vyd. 1., ISBN 80-7181-496-2, strana 21

⁵² Steve Crawford, Smrtící bojová umění, Přeložil Pavel Dan, Ottovo nakladatelství, 2001, 192 s., Vyd. 1., ISBN 80-7181-496-2, strana 21

⁵³ Jindřich Novák, Sebeobrana MS-1, Praha, ALOGODOS, 2014, 1240 s., ISBN 80-85317-28-1, strana 800

Údery – přímý úhoz, úhoz stranou, vnější rotační úhoz, úhoz shora, kružný kop zdola, přímý kop stranou.

Chvaty – škrčení, porazy a přídrže, páky⁵⁴

Autoři knihy Přiměřená sebeobrana, pánové Miller a Kane sestavily 6 základních stupnic síly, kdy nejzajímavější pro nás je stupeň číslo 4 – Podmanění/Fyzická kontrola. Autoři píší: „Úroveň 4 obsahuje širokou škálu technik, které jsou vytvořeny tak, abyste získali převahu díky bolesti nebo skrze mechanické podmanění pákou, a to s relativně malým rizikem zranění“⁵⁵

3.1.3.2 SKUPINY SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY

Dle přílohy č.3 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky se služební místa zařazují do 4 skupin služební přípravy.

Na skupinu č.1 jsou kladeny nejvyšší nároky. Hierarchicky dojdeme až ke skupině č. 4, na kterou jsou naopak kladeny nejnižší nároky, co se týče služební přípravy. Skupiny 1 a 2 se od sebe liší tím, proti kterým pachatelům zakročují. Ve skupině 1 policisté provádí zákrok proti nebezpečným pachatelům organizované skupiny a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů. Do druhé skupiny spadají již zmíněná obchůzková a hlídková služba. Do skupiny 3 jsou zařazeni policisté s výkonem práce v dozorčí službě. Ve 4 skupině jsou zařazeni například vedoucí policisté. Ale pouze tehdy, není-li součástí jejich činnosti přímý výkon služby.

„Do skupiny 1 se zařazují služební místa policistů

- a. určených k provádění zákroků proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů.*
- b. speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy určených k provádění zákroků pod jednotným velením k zajištění a obnově veřejného pořádku a bezpečnosti,*
- c. určených k přímé osobní ochraně chráněných osob,*

⁵⁴ Jindřich Novák, Sebeobrana MS-1, Praha, ALOGODOS, 2014, 1240 s.,ISBN 80-85317-28-1, strana 801-817

⁵⁵ Rory Miller, Lawrence Kane, Přiměřená sebeobrana: Efektivní rozhodování v násilné situaci, Přeložil Jan Kadlec, Praha, Mladá fronta a.s., 2018, 288 s., ISBN 978-80-204-5038-8, strana 147

d. určených k zajišťování doprovodu letadel.

Do skupiny 2 se zařazují zejména služební místa

- a. policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky a v oblasti doprovodů a ozbrojených eskort, jejichž služební náplň přímo souvisí s prováděním služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti,
- b. policistů, kteří plní úkoly v oblasti ochrany objektů a bezpečnosti chráněných osob, c) instruktorů,
- c. policistů vykonávajících operativně pátrací činnost.

Do skupiny 3 se zařazují zejména služební místa policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky a v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž služební náplní může být také provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků,

Do skupiny 4 se zařazují služební místa

- a. policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž součástí není provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků,
- b. se směrem vykonávané práce 04 až 25, 29 až 50, 99 (s výjimkou služebních míst, zařazených do 1. až 3. skupiny),
- c. policistů, u kterých převážnou část služební náplně tvoří administrativní činnost, poskytování technického, materiálního, informačního nebo jiného zabezpečení pro výkon služby,
- d. vedoucích policistů, není-li součástí jejich činnosti přímý výkon služby,
- e. neuvedená v odstavcích 1 až 3.⁵⁶

⁵⁶ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č.3

3.1.3.3 CÍL SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY

Příloha č.1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky stanovuje cíle služební přípravy u jednotlivých skupin. Budeme se věnovat nejpočetnějším skupinám policistů s předpokladem provedení zákroku proti pachatelům, tedy těm, kteří jsou zařazeni ve skupinách 2 a 3.

U těchto skupin je služební příprava rozdělena na části –

Střelecká příprava

Taktické dovednosti

Kondiční příprava

Skupina 2 má navíc část

Nácvik používání donucovacích prostředků, včetně **profesní sebeobran**y-získání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně použití přidělených donucovacích prostředků.⁵⁷

3.1.3.4 OBSAH SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY

I v této části bakalářské práce zůstanu u výkladu Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, jelikož je sepsán jednoduše a srozumitelně. Konkrétně se budu zabývat přílohou č.2 tohoto pokynu. Příloha rozepisuje služební přípravu na 4 části. Část kondiční přípravy je zde rozdělena do kategorií

„Rychlost,

Síla,

Obratnost,

Pohyblivost a

Vytrvalost.

Část střelecké přípravy je rozdělena do kategorií

Manipulace se zbraní,

Střelecké techniky,

⁵⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č.1

*Použití ostatních zbraní,
Kontrola střelných zbraní.*⁵⁸

U střelecké přípravy je obsahem například nošení zbraně, střelecký postoj, nabíjení, odstranění závad, střelecké polohy, využití krytu, střelba za pohybu a další.

Část specializované služební přípravy se zabývá například přepadové akce proti opevněné lokalitě, obsazení budovy, ochrana osob, ozbrojený doprovod a další.

Část taktické přípravy je obsáhlá skupina prvků k různorodým modelovým situacím. Mimo kapitol jako je přístup k nebezpečným místům, význam krytí a skrývání, či využití momentu překvapení, je pro tuto práci nejvýznamnějším prvkem zajištění pachatele. Konkrétně

*„Odzbrojování pachatele
Zneškodnění pachatele
Poutací polohy a přikládání pout
Eskorta osob.“*⁵⁹

V těchto případech si policista osvojuje a zdokonaluje některé prvky bojových umění, jako jsou například techniky znehybnění, či techniky pák a techniky pro odvádění pachatele.

Nejvýznamnější kapitolou, pro tuto práci, přílohy Závazného pokynu je kapitola Návčik používání donucovacích prostředků. Je dělena na –

1. „Základní technické prvky:

- a. *technika pádů,*
- b. *techniky chvatů, porazů a přehozů,*
- c. *tlaky na citlivá místa,*
- d. *páky a znehybňující techniky,*
- e. *předváděcí a transportní techniky,*
- f. *úderů a kopy,*
- g. *úhyby, přemístění, obraty,*
- h. *kryty.*

2. Speciální prvky:

- a. *obrana proti ozbrojenému pachateli,*

⁵⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č.2

⁵⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č.2

- b. *úder střelnou zbraní,*
 - c. *zajištění pachatele pod hrozbou namířené střelné zbraně,*
 - d. *taktické postupy při zákroku proti více pachatelům,*
 - e. *přesilové situace při zatýkání,*
 - f. *překonání pasivního odporu.*
3. *Donucovací technické prostředky:*
- a. *obušek (úderové techniky, páky a předváděcí techniky)*
 - b. *pouta*
 - c. *slzotvorné prostředky*
 - d. *pyrotechnické imitační prostředky*
 - e. *technické prostředky*
 - f. *elektrický dočasně zneschopňující prostředek⁶⁰*

Ze sepsaného je patrné, že závazný pokyn dává instruktorům Policie České republiky rozsáhlý obsah k využití. Zejména pak k nácviku technik rozličných bojových umění. Specialisté, zabývající se touto problematikou, kteří sestavují výcviky pro policisty, mají možnost využít nedocenitelných znalostí bojových umění, jako je Karate, Judo, Jiu-Jitsu, Aikido a další. I těch vznikajících v dnešní době, byť základy vždy sahají k počátkům bojových umění. Novodobější bojová umění vychází ze zkušeností těch starých.

Právě zmínění specialisté upravují obsah služební přípravy k obrazu reality. Je důležité, aby byl výcvik policistů veden dle potřeb dané doby a situacím odehrávajících se „na ulici“ při výkonu služby. Úkolem metodiky služební přípravy je nácvik prvků jednotlivých bojových umění a ukázat využitelnost těchto prvků při výkonu služby policisty.

3.1.3.5 HISTORIE OPRAVNĚNÍ UŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ U NÁS

Jedním ze zdrojů, které mi byly poskytnuty panem plk. Mgr. Janem Štáfem je část Diplomové práce pana Bc. Petra Vejvody jejíž téma zní: Bojová umění ve výcviku

⁶⁰ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č.2

příslušníku Policie České republiky z roku 2018. Autor diplomové práce mimo jiné roze-psal historii užití donucovacích prostředků od roku 1918–1989.

Autor uvádí, že po vzniku Československé republiky bylo hlavním organizačním článkem bezpečnosti Četnictvo. Zákon o četnictvu č. 299/1920 Sb. z. a n. tehdy neupravoval výslovně použití donucovacích prostředků, kromě použití zbraně. Za zbraň, mimo pistole a pušky, byl považován i bodák nasazený na dlouhé zbrani, šavle a obušek, který byl četníkům vydáván v případě předpokladu zákroku proti sročení obyvatel.⁶¹

Autor dále zmiňuje, že ve 20. a 30. letech vznikly první pokusy o zařazení technik boje beze zbraně do výcviku policie. Jako příklad uvádí příručku s názvem Policejní hmaty od pana Emila Václavky, policejního agenta v Olomouci. V příručce se má uvádět obrana proti úderu rukou a kopu nohou, obrana proti škrcení, obrana proti napadení nožem, odváděcí techniky a další. Avšak k systematickému výcviku v dané době nedošlo.⁶²

Následující právní úpravy zákonů o bezpečnostních složkách doznaly pouze nepatrné změny. To až do platnosti zákona č. 70/1965 Sb. o Sboru národní bezpečnosti, kde zákon upravoval (výrazně od předchozích zákonů s úpravou donucovacího prostředku zbraně) nové donucovací prostředky.⁶³ Konkrétně tedy v paragrafu 22: *„Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni v zájmu zachování veřejného pořádku, zejména při zákrocích proti výtržníkům, při maření služebního úkonu a při odvracení útoku na osobu použít obušku, přiložit pouta, popřípadě použít jiné prostředky podle příslušného předpisu“*⁶⁴

⁶¹Bc. Vejvoda Petr, Bojová umění ve výcviku příslušníků Policie České republiky. Praha, 2018. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze, fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce pplk. Mgr. Vít Svěrák. [cit. 02.04.2022]., strana 23, s odkazem na literaturu: MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny policie a četnictva II. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-0-9. strana 104-110

⁶²Bc. Vejvoda Petr, Bojová umění ve výcviku příslušníků Policie České republiky. Praha, 2018. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze, fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce pplk. Mgr. Vít Svěrák. [cit. 02.04.2022]., strana 27

⁶³ Bc. Vejvoda Petr, Bojová umění ve výcviku příslušníků Policie České republiky. Praha, 2018. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze, fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce pplk. Mgr. Vít Svěrák. [cit. 02.04.2022]., strana 30

⁶⁴ Zákon č. 70/1965 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, [online]. [cit. 10.04.2022] dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1965-70#oddil5>

Dalším zákonem, který autor zmiňuje je zákon č. 40/1974 o sboru národní bezpečnosti, ve kterém zákonodárci rozšířili výčet donucovacích prostředků.⁶⁵

Paragraf 32 odstavec 1: *„V zájmu ochrany veřejného pořádku, zejména k odvrácení útoku na sebe nebo na jinou osobu, při služebních zákrocích proti výtržníkům a jiným nebezpečným osobám nebo k překonání odporu, který směřuje ke zmaření služebního zákroku, úkonu či výzvy, jakož i k zabránění útěku zajištěné nebo předváděné osoby, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni použít hmatů a chvatů sebeobrany, slzotvorného prostředku, obušku, pout, služebního psa, proudu vody, vytlačování vozidly, úderu zbraní, výstrahy a varovného výstřelu do vzduchu.“*⁶⁶

Z výše uvedených informací je zjistitelné, že k systemizaci donucovacích prostředků vycházejících z bojových umění došlo až se zákonem o Sboru národní bezpečnosti č. 70/1965, který zahrnoval mimo jiné i donucovací prostředky hmaty a chvaty. Do té doby byly výslovně uvedené donucovací prostředky, použitelné bezpečnostními sbory, pouze zbraně. Například četnictvo mohlo využít šavli i jako úderný prostředek (plochou stranou šavle). Z užití různých druhů zbraní lze domýšlet, že byli četníci cvičeni v úpolových disciplínách jako je třeba šerm.

Lze však předpokládat, že členové bezpečnostních sborů využívaly techniky určitých úderů a pák k dosažení cíle zamýšleného zákrokem. Tyto techniky však nebyly vyjmenovány zákony a pravděpodobně ani cvičeny ve školících střediscích, nýbrž vycházely z pudového chování „policistů“ za dané situace.

⁶⁵ Bc. Vejvoda Petr, *Bojová umění ve výcviku příslušníků Policie České republiky*. Praha, 2018. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze, fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce pplk. Mgr. Vít Svěrák. [cit. 02.04.2022]., strana 31.

⁶⁶ Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, [online]. [cit. 10.04.2022] dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1974-40#hlava3>

3.2 VÝZKUMNÁ ČÁST

V této části bakalářské práce se zabývám výzkumem prostřednictvím dotazníkového šetření. Abych se přiblížil k co nejpřesnějším a pravdivým výsledkům, je dotazník anonymní. Subjekty, kteří dotazník vyplnili, jsou ujistěni o anonymitě a využití dat pouze v této bakalářské práci. Subjekty dotazníkového šetření jsou policisté v přímém výkonu služby pořádkové policie.

Dotazníkovým výzkumem se snažím zjistit, jak fyzickou přípravu policistů, především výuku a zdokonalení bojových umění/sportů, vnímají policistky a policisté v přímém výkonu služby pořádkové policie. Tuto skupinu profesionálů jsem vybral záměrně, jelikož se při výkonu svého povolání nejvíce přibližují k možnosti využití donucovacích prostředků, potažmo bojových umění/sportů, ke kterým byli vycvičeni a proškoleni, proti pachatelům protiprávního jednání.

Subjektem výzkumu jsou tedy policistky a policisté Policie České republiky z útvaru pořádkové policie.

Provedeným dotazníkovým výzkumem zjišťuji četnost fyzické přípravy policistů v rámci služby. Dále četnost jejich fyzické přípravy mimo službu. Zjišťuji, zda trénují některé z bojových umění/sportů v době mimo službu a zda je pro ně fyzická příprava dostatečná či nikoliv. Zajímá mne i jejich osobní názor, zda by na fyzické přípravě policistů něco změnili.

3.2.1 CÍLE VÝZKUMU

Cílem dotazníkového výzkumu je primárně určit

- zda je z pohledu policistů fyzická příprava dostatečná
- zda se policisté věnují fyzické přípravě i mimo službu
- zda se policisté aktivně věnují bojovým uměním/sportům

3.2.2 METODIKA VÝZKUMU

Výzkum je proveden metodou dotazníkového šetření. Dotazník je určen policistkám a policistům ozbrojeného sboru Policie České republiky. Konkrétně službě pořádkové policie. Dotazník je tvořen 15 otázkami. Z toho dvěma otevřenými otázkami, dvěma otevřenými podotázkami (otázky číslo 11 a číslo 12 k otázce číslo 10). A dále jedenácti uzavřenými otázkami s předdefinovanými odpověďmi.

V první části dotazníku jsou otázky zaměřeny obecně na osobnost subjektu (pohlaví, věk, délka služby, služební zařazení).

V druhé části dotazníku jsou otázky zaměřeny na fyzickou přípravu policistů.

Dotazníky byly fyzicky předány na útvary Policie v České republice, zejména v Hl. m. Praze a Moravskoslezském kraji. V termínu bylo vráceno 71 vyplněných dotazníku. Z toho je použitelných 58 dotazníku. 13 dotazníku nebylo bráno v potaz z důvodu špatného vyplnění, či zjevně špatných odpovědí (například vtipů a tudíž zjevné nevážnosti a hodnoty odpovědi. Nebo chybných a vzájemně se vylučujících odpovědí – věk 18-25 let a zároveň délka služby u Policie České republiky 26 a více let).

Hypotézy k dotazníkovému výzkumu:

- První Hypotéza: Předpokládám, že většina subjektů se mimo službu nezdokonaluje a necvičí donucovací prostředky
- Druhá hypotéza: Předpokládám, že většina subjektů se mimo službu nevěnuje žádným bojovým uměním/sportům
- Třetí hypotéza: Předpokládám, že většina subjektů v minulosti při svém výkonu služby použila znalosti bojových umění/sportů z fyzické přípravy policistů.

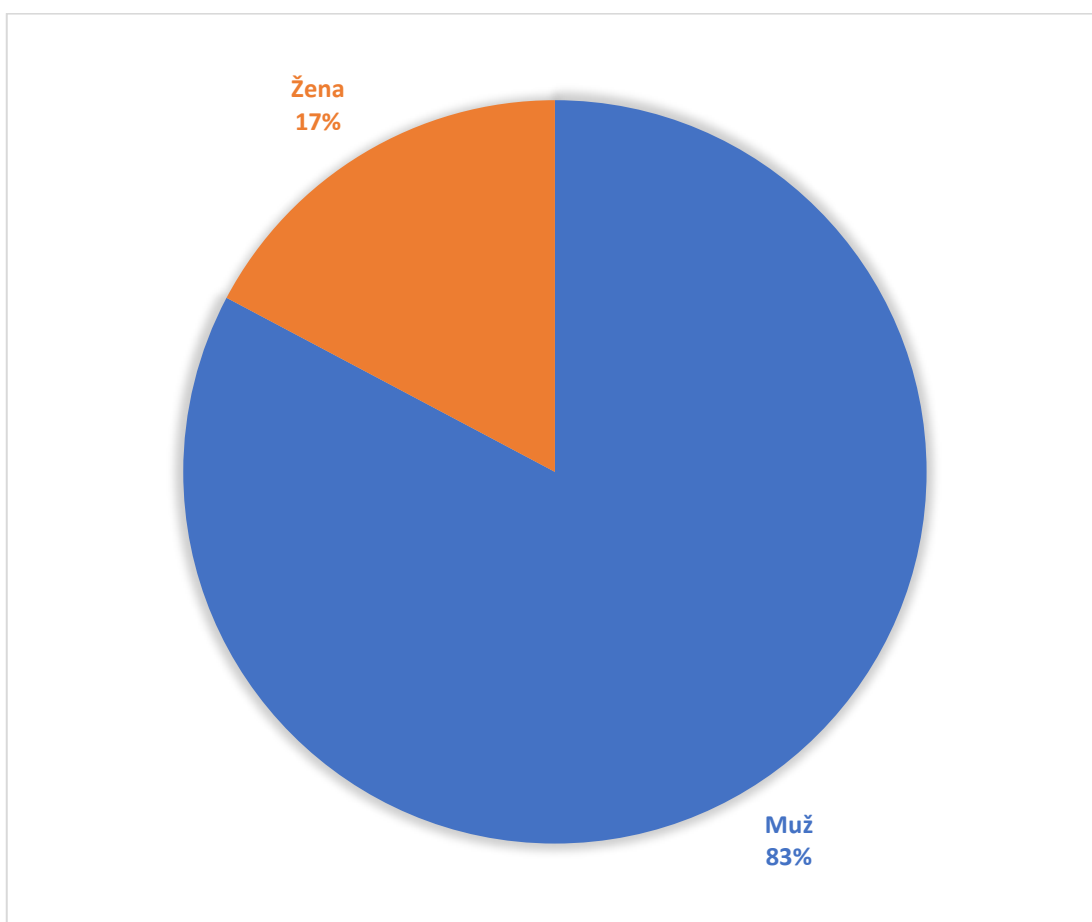
- Čtvrtá hypotéza: Předpokládám, že většině subjektů přijde fyzická příprava policistů nedostatečná.

Předpokládané výsledky hypotéz zakládám na vlastních zkušenostech a informacích a zkušenostech od kolegů u Policie napříč Českou republikou.

3.2.3 VÝSLEDKY VÝZKUMU

3.2.3.1 Otázka číslo 1 – Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 1 - Dotazník, otázka č.1⁶⁷

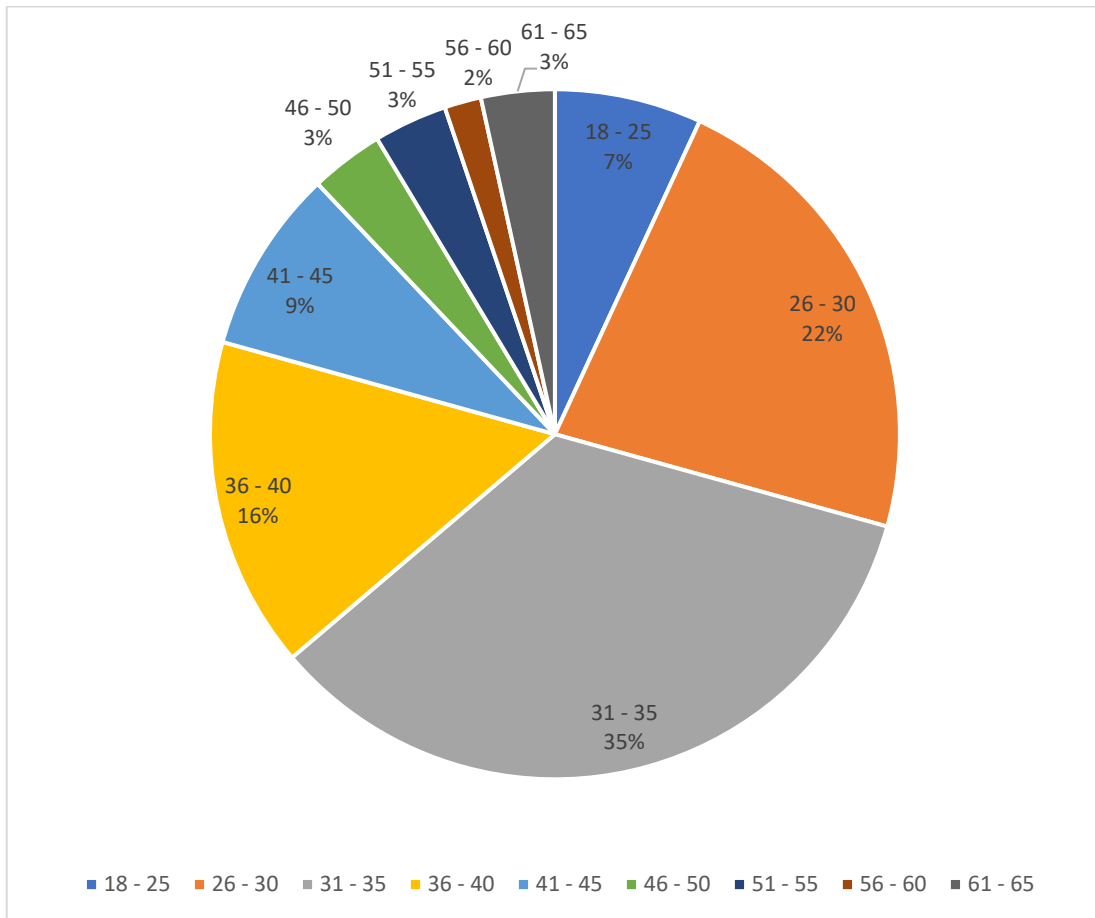

Subjekty dotazníku jsou rozděleni dle pohlaví na muže a ženy. Celkem odpovědělo 10 subjektů možnost Žena a 48 subjektů odpovědělo možnost Muž. Procentuálně tedy na dotazník odpovídalo 17% žen a 83% mužů.

⁶⁷ Vlastní zdroj

3.2.3.2 Otázka č. 2 – Jaký je Váš věk?

Graf 2- Dotazník, otázka č. 2⁶⁸

Subjekty v dotazníku byly dotazovány na věk, kdy je nejpočetněji zastoupená skupina lidí v rozmezí 31 – 35 let. Celkem v 35%. Následovala skupina 26 – 30 let s 22% a skupina 36 – 40 let s 16%. Ostatní skupiny tvoří 27% dotazovaných. V dotazníkovém šetření odpovídali subjekty v celé škále hodnot. To znamená lidé ve věku 18 – 65 let.

Pohlaví v daných věkových kategoriích byla zastoupena následovně:

18 – 25: 4 muži, 0 žen

26 – 30: 10 mužů, 3 ženy

31 – 35: 16 mužů, 4 ženy

36 – 40: 7 mužů, 2 ženy

41 – 45: 5 mužů, 0 žen

46 – 50: 2 muži, 0 žen

51 – 55: 2 muži, 0 žen

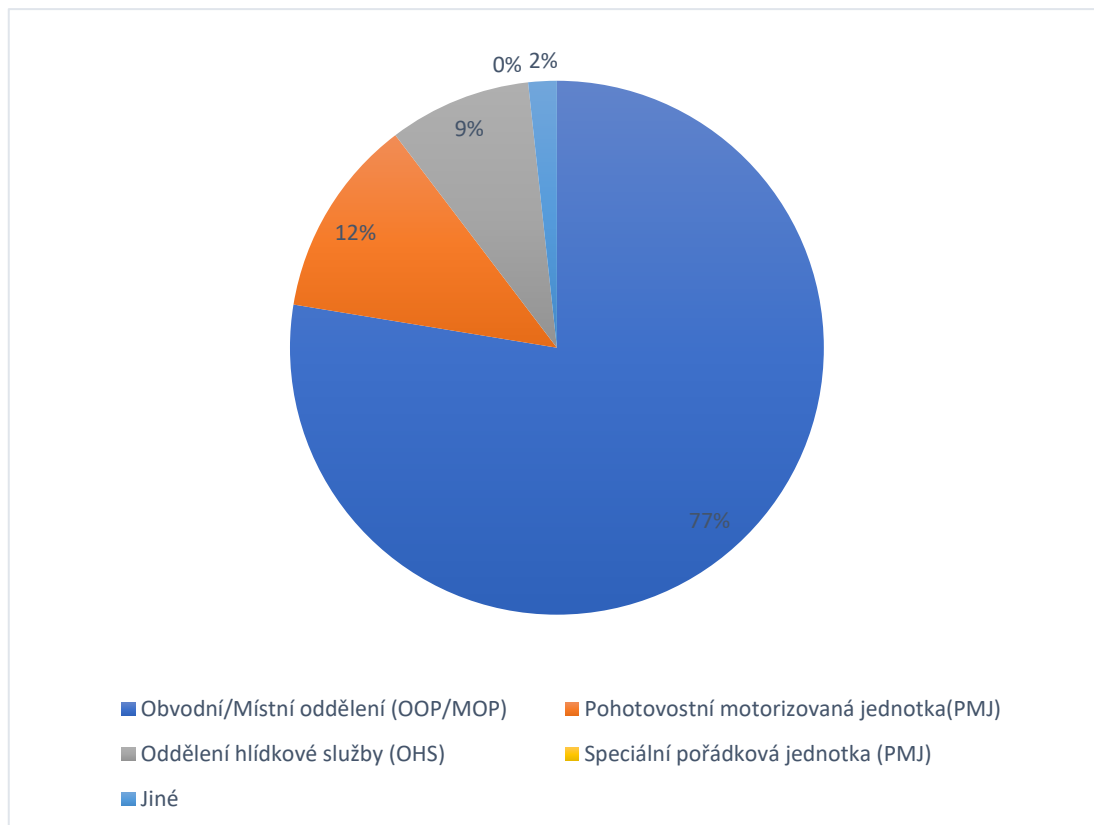
⁶⁸ Vlastní zdroj

56 – 60: 0 mužů, 1 žena

61 – 65: 2 mužů, 0 ženy

3.2.3.3 Otázka č. 3 – Na kterém útvaru Policie České republiky jste zařazen/a?

Graf 3- Dotazník, otázka č. 3⁶⁹

Subjekty byly dále roztrženy podle působnosti. Nejvíce dotazníků odevzdaly ti, kteří jsou služebně zařazení u Obvodního/Místního oddělení Policie České republiky. Celkem tedy 77% dotazovaných. Následuje Pohotovostní motorizovaná jednotka se 7 odevzdanými dotazníky (12%) a Oddělení hlídkové služby se 5 odevzdanými dotazníky (9%). Poslední, se 2% odpovědí, byla zaškrtnuta hodnota jiné, kdy subjekt odpověděl SKPV (Skupina kriminální policie a vyšetřování). Položku Speciální pořádkové jednotky (SPJ) nevybral žádný subjekt. Pohlaví v daných kategoriích byla zastoupena následovně:

OOP/MOP: 37 mužů, 8 žen

OHS: 4 muži, 1 žena

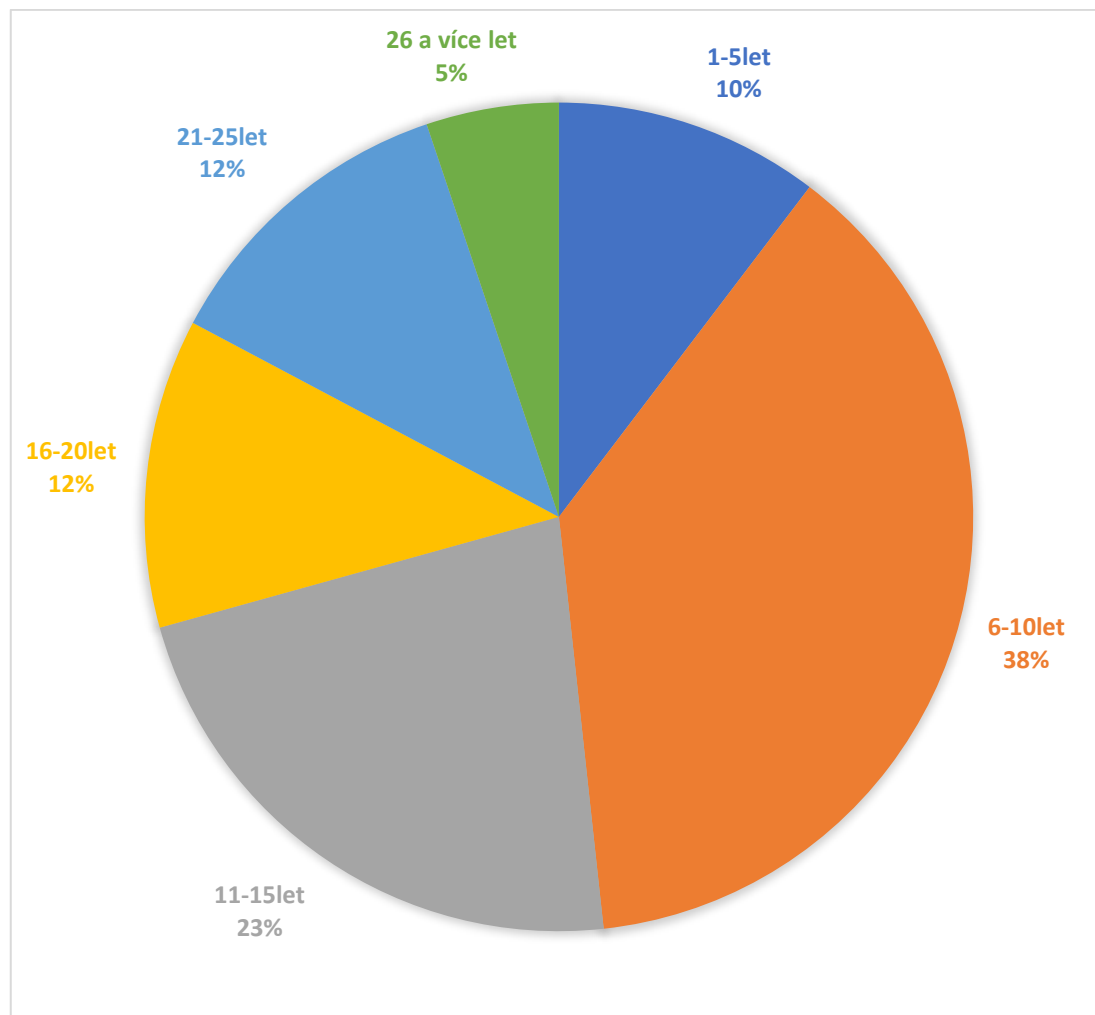
PMJ: 6 mužů, 1 ženy

⁶⁹ Vlastní zdroj

Jiné (SKPV): 1 muž, 0 žen

3.2.3.4 Otázka č. 4 – Jak dlouho sloužíte u policejního sboru?

Graf 4- Dotazník, otázka č. 4⁷⁰

Subjekty se v této otázce měly vyjádřit, jak dlouho trvá jejich pracovní poměr u bezpečnostního sboru Policie České republiky. Celkem 35 dotazovaných spadá do kategorií 6-15 let, to jest 61% dotazovaných. Nejméně zastoupenou skupinou je kategorie 26 a více let. Tuto možnost vybralo 5% dotazovaných, celkem tedy 3 lidé. Následuje kategorie 1-5 let se zastoupením 6 osob, tedy 10% dotazovaných. Středně zastoupené jsou kategorie 16-25 let s 24% dotazovaných, tedy 14 subjekty.

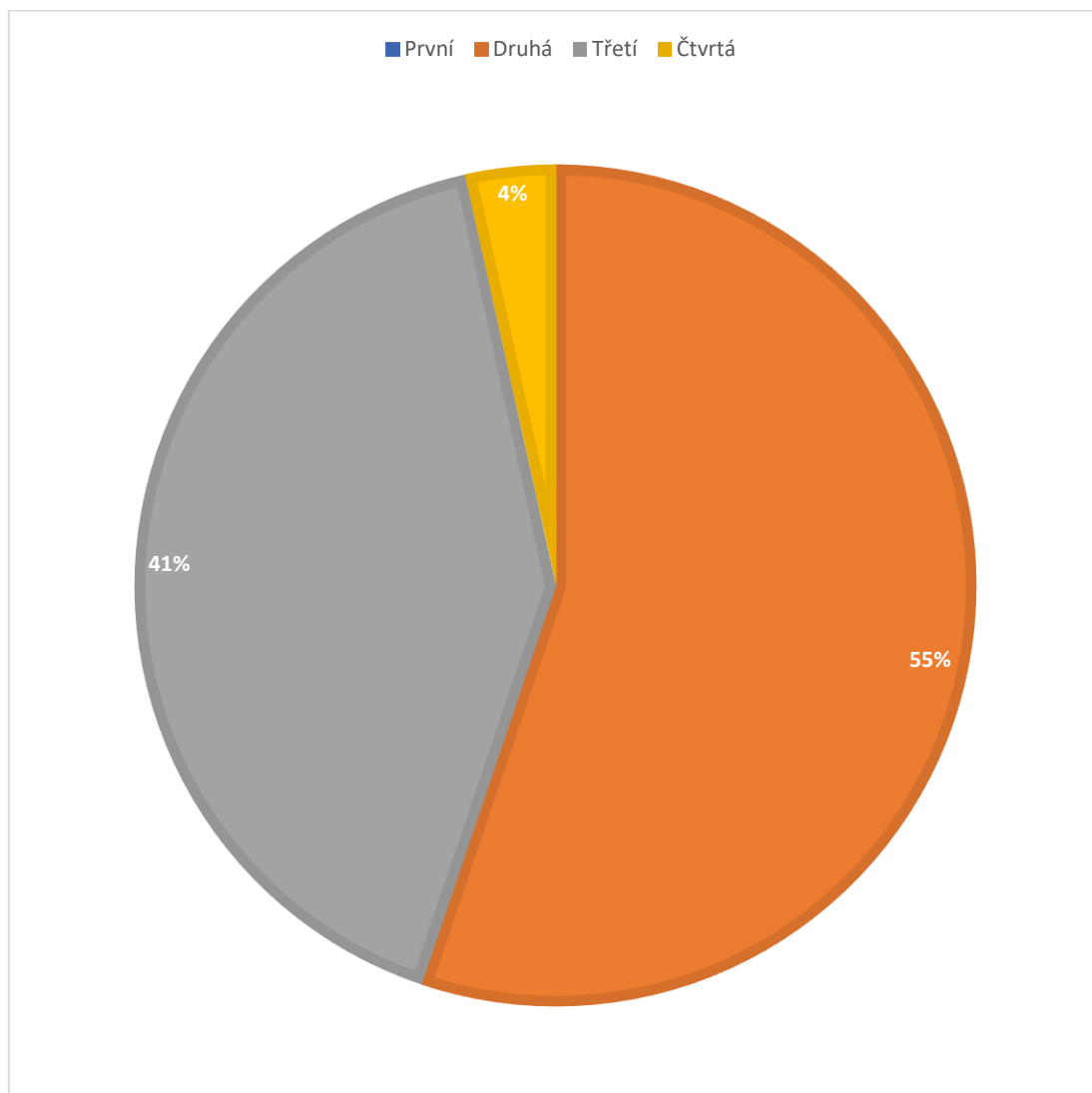
Z tohoto zjištění vyplývá, že nejčastěji odpovídaly subjekty v rozmezí 6-25 lety odsloužených u Policie ČR. Pro tento dotazník, je to podstatné, neboť jsou to osoby,

⁷⁰ Vlastní zdroj

které již nasbíraly zkušenosti ze služby. Z druhé strany nebudou výsledky zkreslené od policistů, kterým po tolika odsloužených letech již fyzická příprava může přijít zbytečná, či nadměrná.

3.2.3.5 Otázka č. 5 – Do jaké skupiny služební přípravy spadáte?

Graf 5- Dotazník, otázka č.5⁷¹

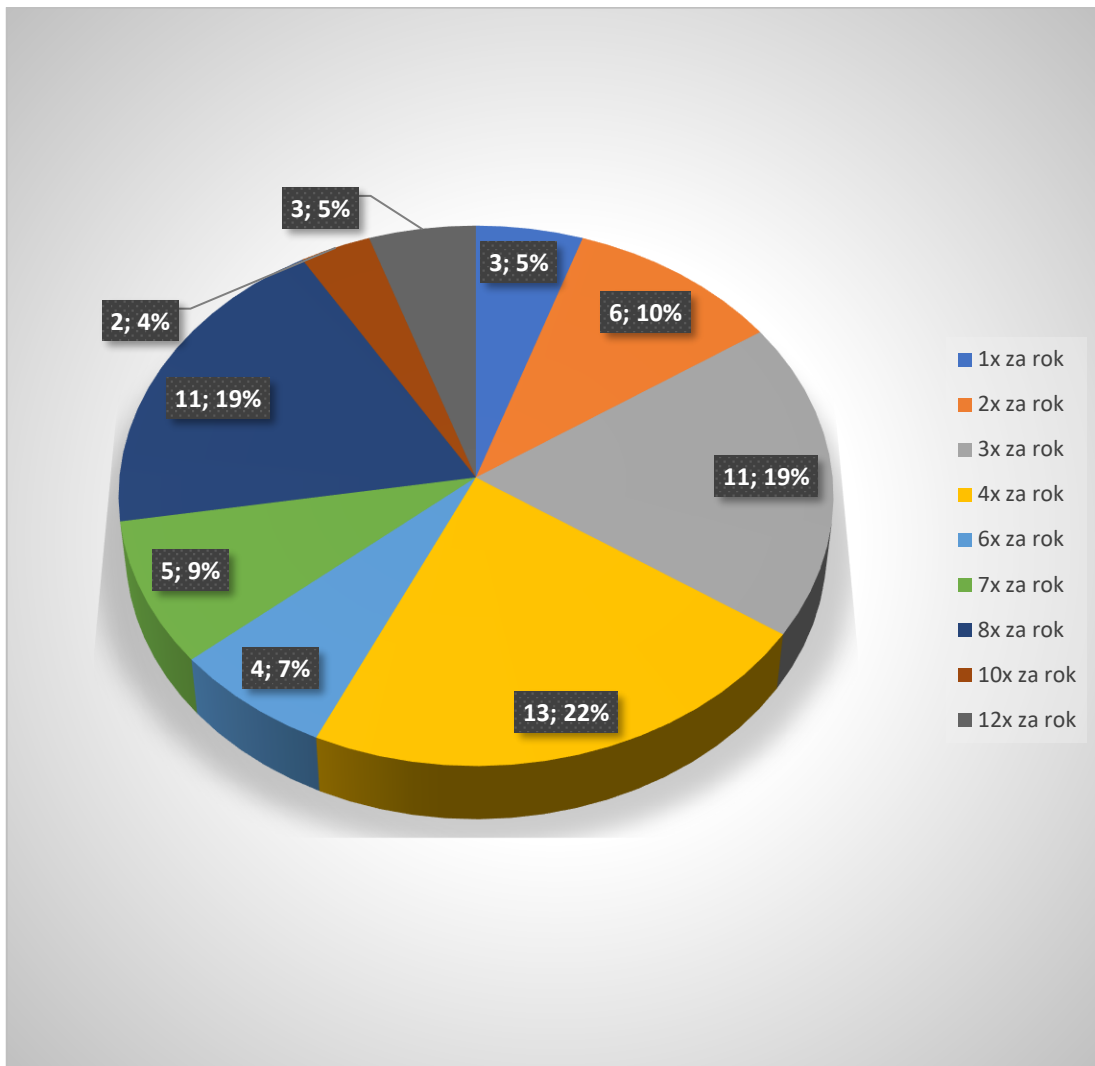

V této otázce jsem se dozvěděl kolik subjektů spadá do konkrétních skupin služební přípravy. Skupiny jsou celkem 4. 55% subjektů, tedy 25 mužů a 7 žen, spadá do 2. (převážně hlídková služba) skupiny. 41% subjektů, tedy 21 mužů a 3 ženy, spadají do skupiny č. 3 (převážně dozorčí služba, spisová služba). Pouhé 4%, tedy 2 muži a 2 ženy, spadají do 4. skupiny (převážně vedoucí pozice).

⁷¹ Vlastní zdroj

3.2.3.6 Otázka č. 6 – Jak často se průměrně účastníte fyzické přípravy v rámci služební přípravy v jednom kalendářním roce?

Graf 6- Dotazník, otázka š. 6⁷²

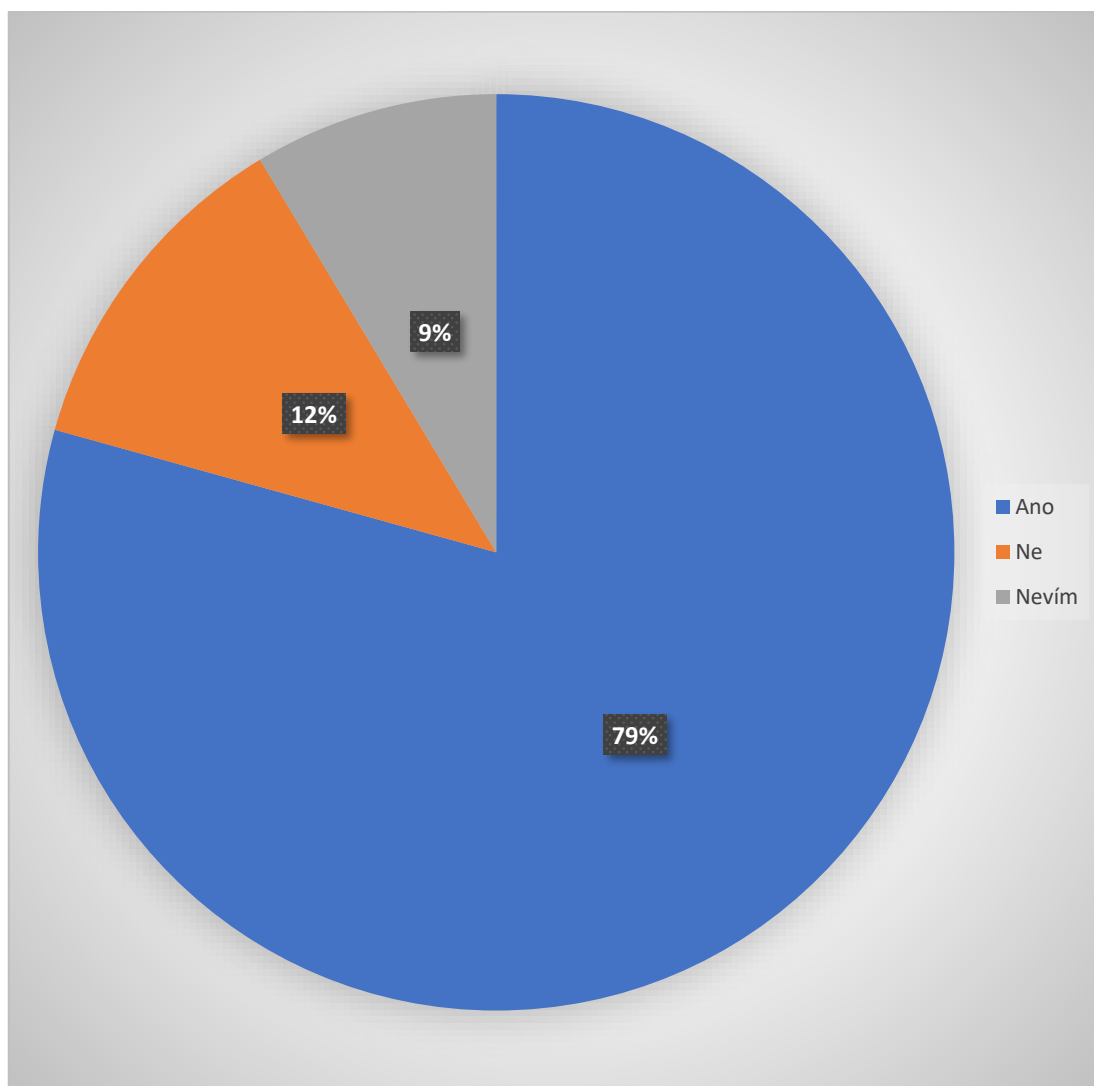
V grafu výše je vidět kolikrát za rok se dotazovaní účastní fyzické přípravy policistů. Nejčastěji se dotazovaní výcviku účastní 4 krát za rok. Celkem je to 13 dotazovaných. V těsném závěsu jsou policisté účastníci se 3 krát a 8 krát za rok. Obě skupiny v 11 případech.

Z grafu je patrné, že 56% dotazovaných se výcviků fyzické přípravy účastní méně jak 5 krát za kalendářní rok. Již z těchto hodnot mohu odhadnout závěr, že je četnost výcviků nedostačující.

⁷² Vlastní zdroj

3.2.3.7 Otázka č. 7 – Je součástí Vaší fyzické přípravy i nácvik donucovacích prostředků, zejména technik vycházejících z bojových umění/sportů?

Graf 7- Dotazník, otázka č. 7⁷³

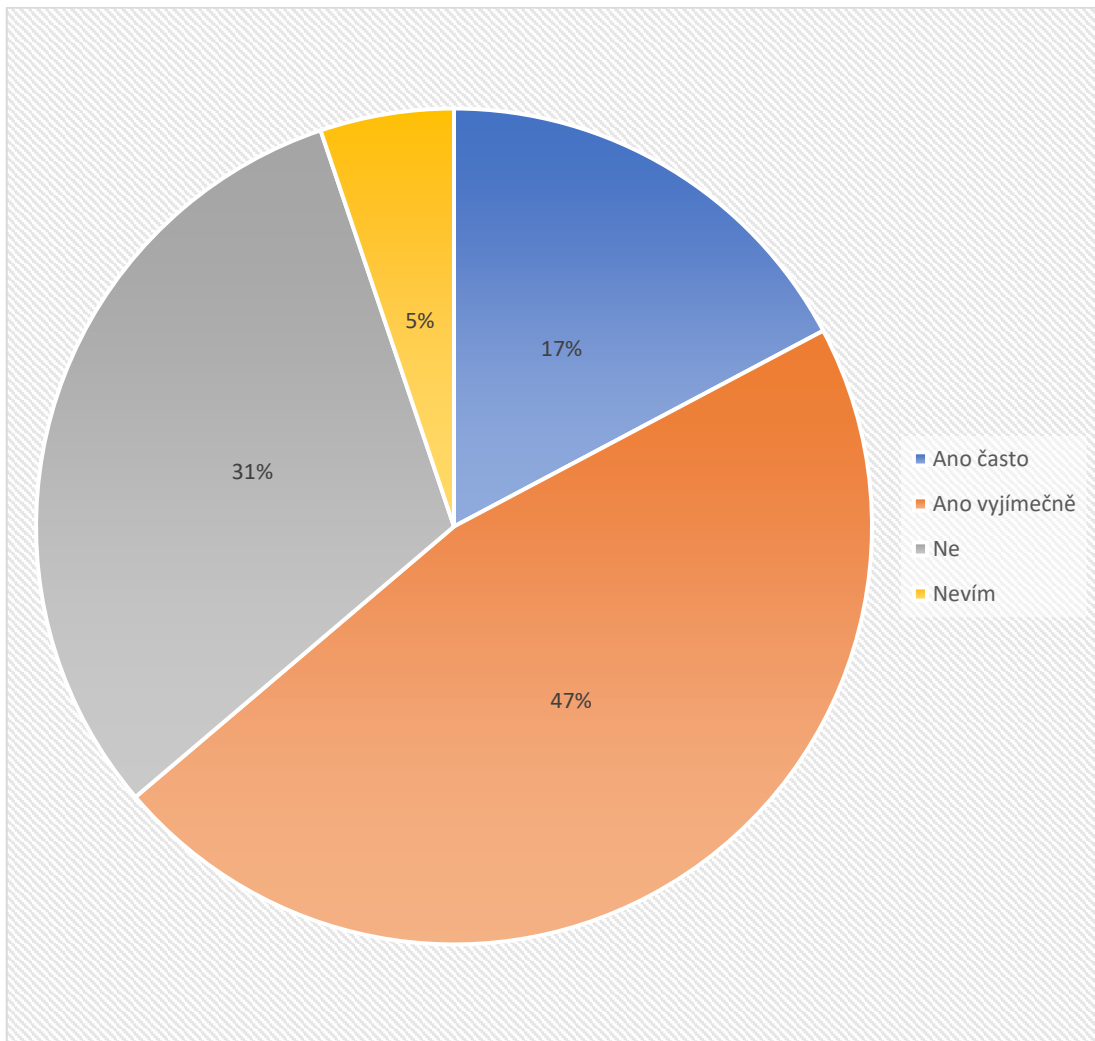

Zajímalo mne, jak subjekty vnímají fyzickou přípravu a jestli jsou si vědomi, zda-li je její součástí i výcvik bojových umění/sportů. 79% subjektů, tedy 46 osob, potvrzuje, že je nácvik hmatů a chvatů vycházejících z bojových umění/sportů součástí jejich výcviku. Naopak 12% subjektů, 7 osob, vyvrací, že by tyto techniky byly součástí výcviku. Pouze 9%, 5 lidí, neví zda techniky ve výcviku jsou, či nikoliv.

⁷³ Vlastní zdroj

3.2.3.8 Otázka č. 8 – Využil/a jste někdy, nebo využíváte znalosti technik bojových umění/sportů v rámci výkonu svého povolání?

Graf 8- Dotazník, otázka č. 8⁷⁴

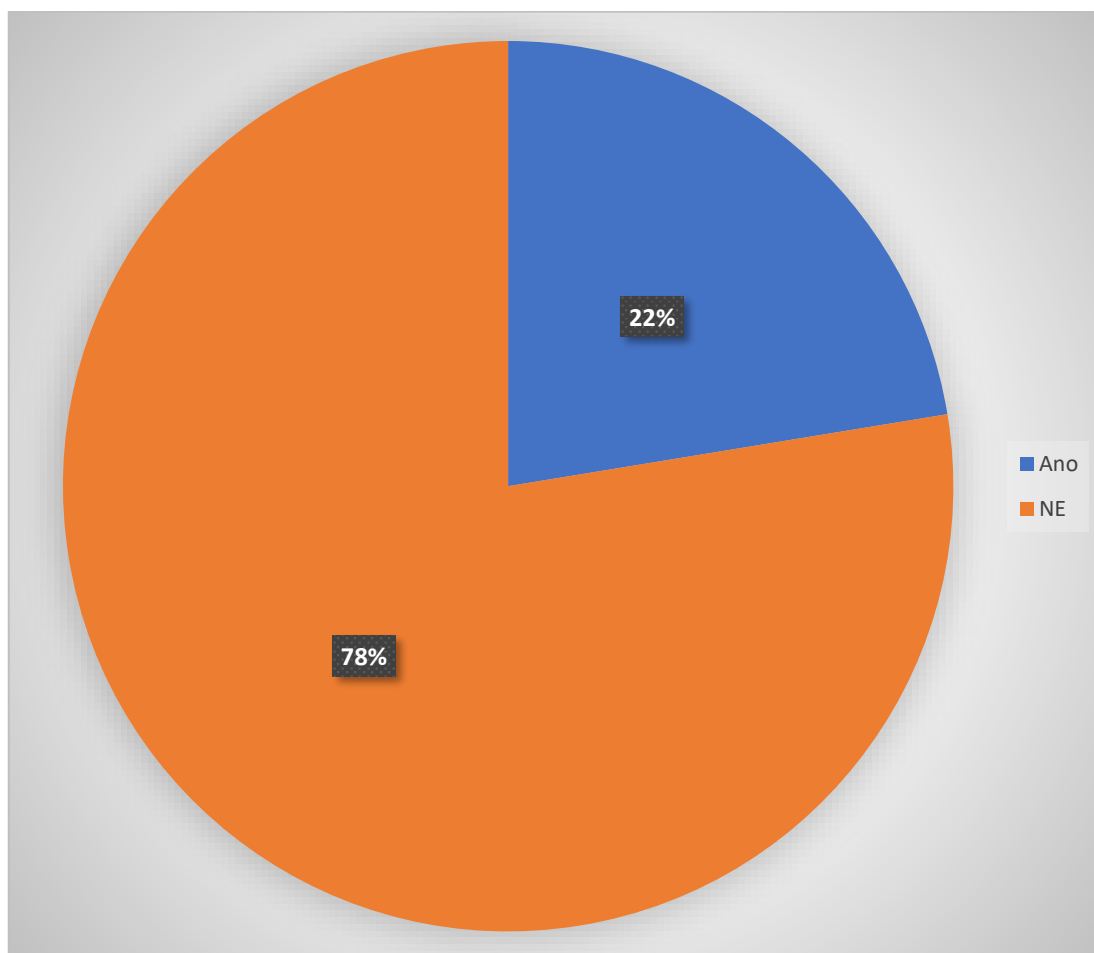

64% subjektů dle dotazníku v minulosti využilo znalosti technik bojových umění/sportů. Celkem tedy 37 dotázaných. Oproti tomu 18 subjektů (31%) tyto znalosti nikdy nevyužili. Pouze 3 osoby si nebyly jisty. Z tohoto vyplývá, že výuka technik bojových umění/sportů je velmi důležitá, neboť tyto znalosti využívají při výkonu své služby. Je tedy důležité se na toto téma zaměřit.

⁷⁴ Vlastní zdroj

3.2.3.9 Otázka č. 9 – Zdokonalujete se aktivně ve využívání donucovacích prostředků, zejména technik bojových umění/sportů mimo službu?

Graf 9- Dotazník, otázka č. 9⁷⁵

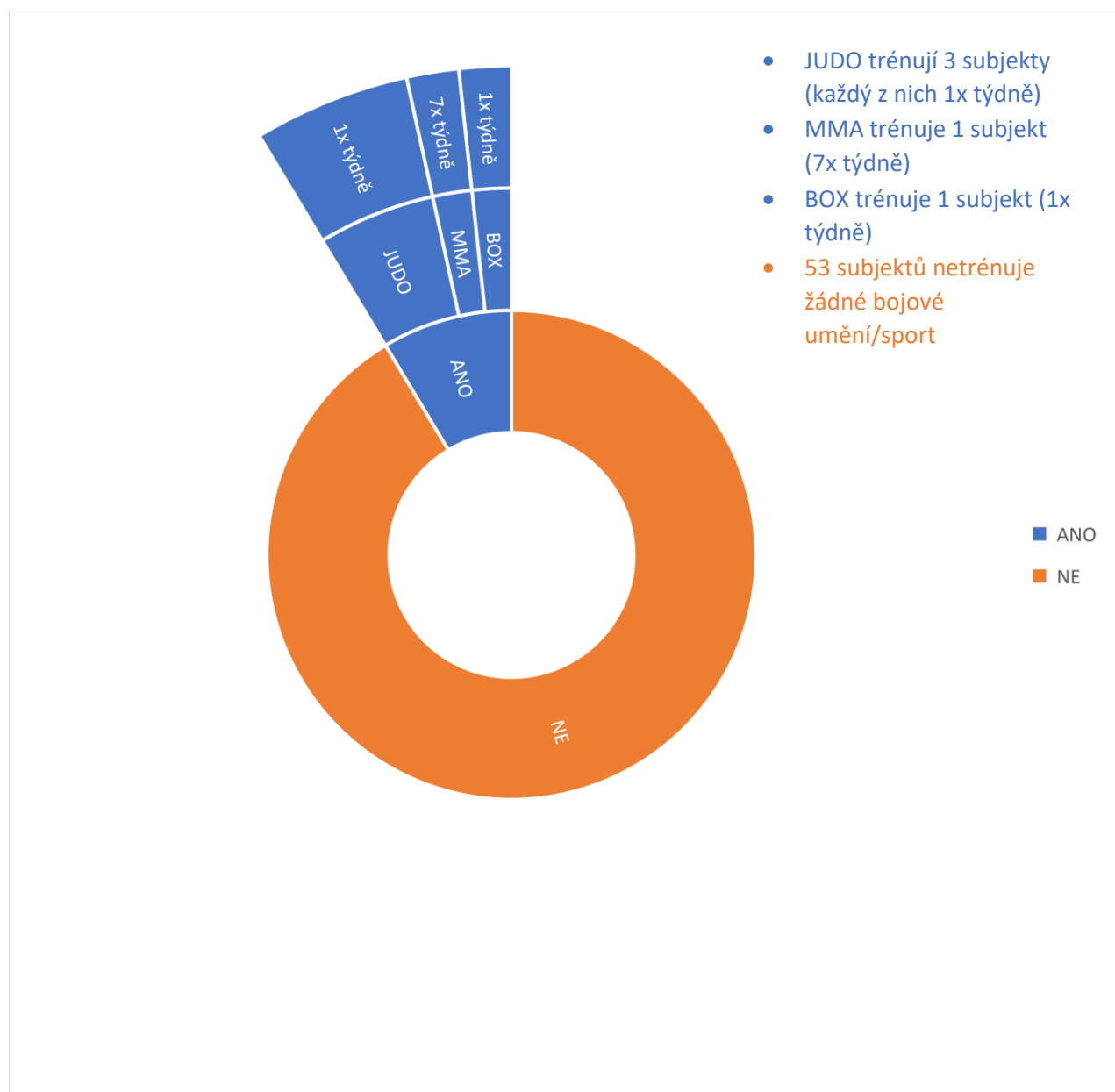

I když drtivá většina dotázaných (dle předchozí otázky dotazníku) využívá prvky bojových umění/sportů ve službě, téměř nikdo se aktivně neprocvičuje v donucovacích prostředcích mimo službu. Tedy 45 dotazovaných (78%) spoléhá na výcviky policie. Ty probíhají standardně 4 – 8 krát do roka (podle zařazení do výcvikové skupiny). Navíc ne všichni jdou na veškeré výcviky. Z osobních znalostí vím, že se policisté z výcviku omlouvají. Například kvůli nedostatku personálu.

⁷⁵ Vlastní zdroj

3.2.3.10 Otázky č. 10, č. 11 a č. 12 – Cvičíte aktivně některé z bojových umění/sportů mimo službu? Pokud ano, jakému bojovému umění/sportu se věnujete? Pokud ano, kolikrát týdně trénujete?

Graf 10- Dotazník, otázky č. 10, č. 11, č. 12⁷⁶

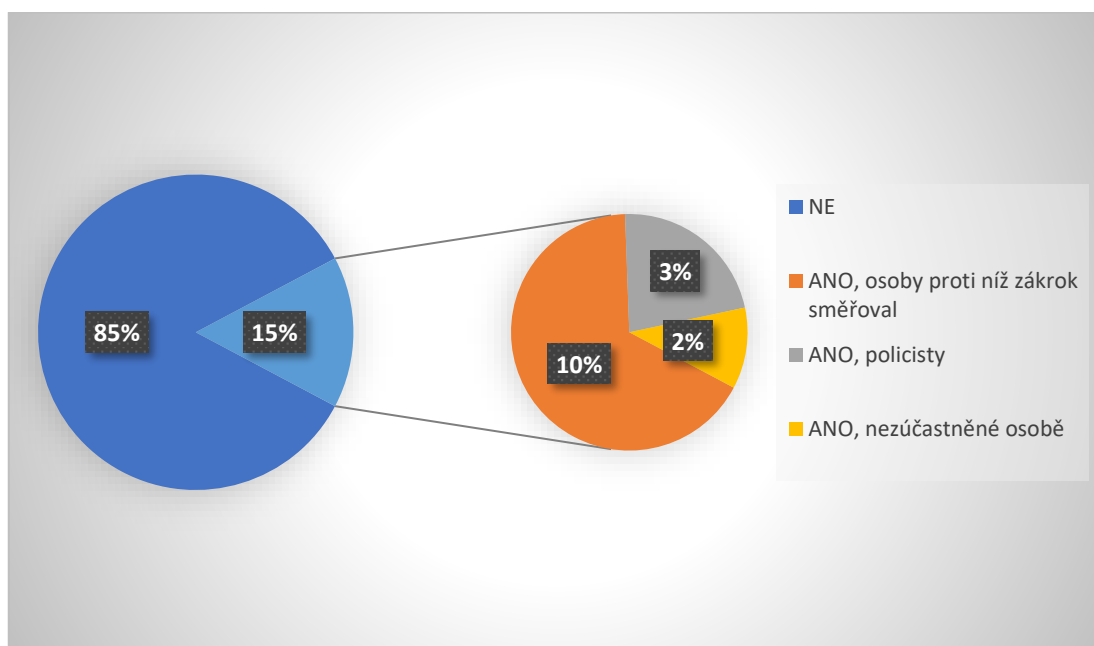
V otázkách číslo 10 až 12 jsem se dotazoval na to, zda subjekty aktivně cvičí ve svém osobním volnu některé z bojových umění/sportů. Otázky 11 a 12 jsou doplňující v případě pozitivní odpovědi na otázku číslo 10. V doplňujících otázkách mne zajímalo jaké bojové umění/sport cvičí a kolikrát do týdne.

⁷⁶ Vlastní zdroj

Z 58 dotazovaných uvedlo pouze 5 dotazovaných, že aktivně nějaké umění trénují. To znamená, že enormních 91% dotazovaných se ve svém volnu nevzdělává žádným z bojových umění/sportů. Ze zbylých 5 subjektů jeden trénuje MMA 7 krát týdně, jeden trénuje Box 1 krát týdně a tři subjekty trénují Judo 1 krát týdně.

3.2.3.11 Otázka č. 13 – Došlo při Vašem použití donucovacích prostředků při služebním zákroku ke zranění osoby?

Graf 11- Dotazník, otázka č. 13⁷⁷

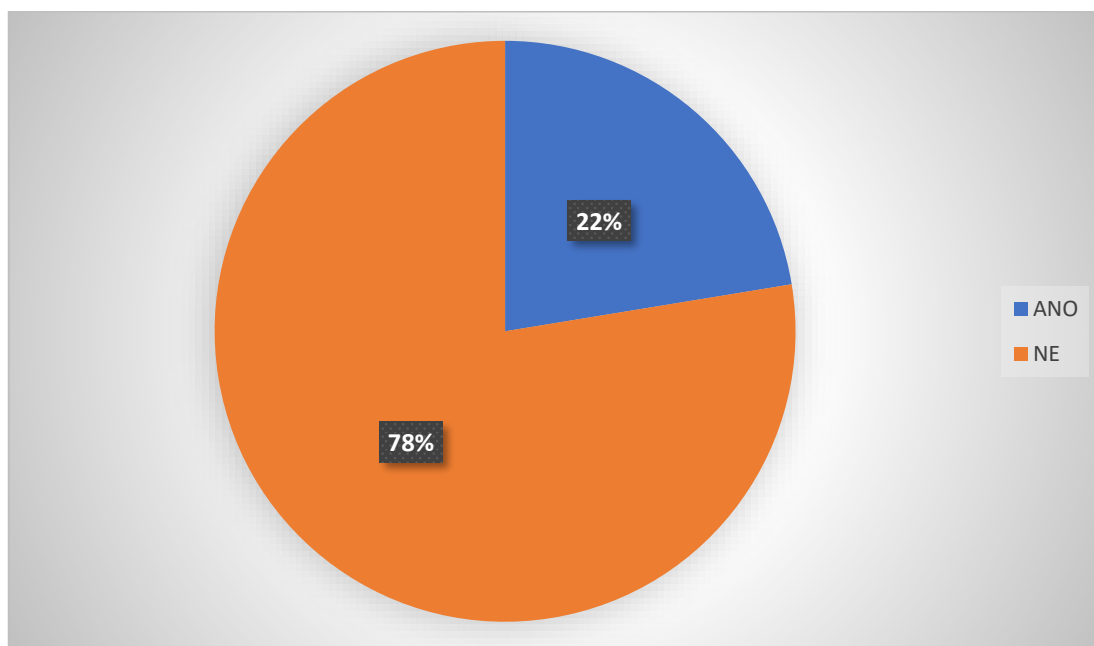
Dalším bodem je zjištění, že při zákroku policistů pouze v devíti případech došlo ke zranění osoby. Z toho 1 krát nezúčastněné osoby, 2 krát policisty a 6 krát osoby proti níž zákrok směřoval. Tudiž 49 osob (85%) subjektů uvedlo, že ke zranění při jejich zákrocích nedošlo. Myslím si, že se jedná o velmi pěkná čísla, která by mohla odpovídat i v celorepublikovém měřítku. Z osobních znalostí, zkušeností a informací, která jsem za roky u policie nabyl, mohu konstatovat, že zranění osob vzniká opravdu v méně případech. Je to zapříčiněné danou situací. Žádná situace pro policisty na ulici není stejná. Všechny se liší, byť v maličkostech. Zranění osob, proti níž zákrok směřoval nebo policistů, vzniká zejména v případech agresivních pachatelů. Často jsou tito pachatelé pod vlivem alkohol nebo omamných a psychotropních látek. Jejich práh bolestivosti může být těmito látkami zvýšen a je

⁷⁷ Vlastní zdroj

zapotřebí použít hrubé síly ze strany policistů, případně důraznějších donucovacích prostředků, na které byl policista vycvičen. Třeba užití teleskopického obušku. U zranění nezúčastněné osoby se domnívám, že i tato situace může reálně nastat. Zákroky policie, v dnešní době moderních technologií více než jindy, přitahuje pozornost občanů. Takzvaných nezúčastněných osob. Obecně jsou označováni za „čumily“. A často se snaží zákrok policie zadokumentovat na mobilní telefon a pro lepší záběry se neostýchají přijít takřka na dotek. Toto je nežádoucí chování, které je však při zákroku velmi těžké potlačit. Hlídky Policie se věnuje pachateli, kterého potřebuje „zpacifikovat“. Musejí dbát na to, aby tomuto nezpůsobily nepřiměřené zranění. O tom jsem psal již v předchozích kapitolách. V daném případě musí dbát i osob okolo, které často neuposlechnou výzvu. Policisté musí chránit i tyto osoby, avšak ne vždy je to možné. V neposlední řadě musí co nejvíce chránit i zdraví své a svých kolegů. Proto věřím, že k takovýmto zraněním může při výkonu služby dojít.

3.2.3.12 Otázka č. 14 – Je dle Vás fyzická příprava policistů dostatečná?

Graf 12- Dotazník, otázka č. 14⁷⁸

Tato otázka je zásadní pro jednu z hypotéz. Zajímá mne osobní názor policistů, jakožto profesionálů ve funkci ozbrojených sil, zda je podle nich výcvik dostatečný. 78%, tedy 45 dotazovaných, uvedlo že nikoliv. Pouze 13 subjektů uvedlo, že ano.

⁷⁸ Vlastní zdroj

V rámci tohoto dotazníku se jedná o jeden ze zásadních závěrů. I z výsledků předchozích otázek je jasné, že policisté potřebují kvalitní výcvik, který se jim pravděpodobně dostává. Ale s kvalitou jde ruku v ruce i kvantita. Je potřeba neustále trénovat, opakovat si a zdokonalovat se v užívání technik a donucovacích prostředků. Opět ze zkušeností mohu sdělit domněnku, že se výsledky dotazníku mohou rovnat celorepublikovému srovnání.

3.2.3.13 Otázka č. 15 – Změnili byste něco na fyzické přípravě policistů?

Tato otázka byla otevřená, kdy měly subjekty vypsát krátce a heslovitě odpověď, pokud by chtěli něco změnit na fyzické přípravě. 20 subjektů na tuto otázku neodpovědělo.

Zbýlých 38 subjektů vyjádřilo potřebu něco změnit. Většinou subjekty požadují obecně častější výcviky. Celkem se k častějším výcvikům hlásilo 21 subjektů. Někteří z nich to dokonce i konkretizovali. Jeden subjekt požadoval výcvik 1x týdně. Jeden subjekt požadoval výcvik alespoň 2x za měsíc.

7 subjektů také požadovalo větší zaměření se na trénink technik, nebo třeba trénování modelových situací z reálného výkonu policisty.

7 subjektů také požadovalo lepší motivaci ze strany zaměstnavatele pro policisty mimo pracovní dobu. Například navrhovali fitness zdarma pro policisty, bezplatné kurzy sebeobrany (případně jejich dotace), individuální kurzy sebeobrany.

4 subjekty by chtěli zlepšit vše a 1 subjekt by si přál zlepšit finanční motivaci. U této odpovědi se domnívám, že byla myšlena jako financování mimopracovních kurzů.

3.2.4 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A POROVNÁNÍ S HYPOTÉZAMI

Do dotazníkového šetření byli zapojeni policisté a policistky z odboru Pořádkové policie, a to napříč republikou. V termínu bylo dodáno zpět 71 dotazníků, z nichž bylo použitelných 58. 13 dotazníků bylo vyloučeno, jelikož jejich odpovědi nebyly validní. Nejvíce dotazníků bylo vráceno z hlavního města Prahy a z Moravskoslezského kraje. V první části byli policisté a policistky dotazováni na obecné otázky o jejich službě u Policie České republiky. Dotazování byli na pohlaví (48 mužů a 10 žen), na jejich věk, délku služby u Policie České republiky a služební zařazení. Věková škála byla dotazovanými využita v plném rozsahu, tedy od 18 do 65 let. Stejně jako škála délky služby. Dále nejvíce lidí, 45 dotazovaných, slouží na Obvodním oddělení Policie (v případě Prahy na Místním oddělení Policie). Jeden z dotazovaných uvedl službu u Kriminální policie a vyšetřování.

Ve druhé části dotazníku jsem se dotazoval na zkušenosti s fyzickou přípravou policistek a policistů a její využití v přímém výkonu. Většina dotazovaných registruje při fyzické přípravě policistů a policistek, že je součástí i výuka donucovacích prostředků vycházejících z bojových umění/sportů. Téměř nikdo z dotazovaných však netrénuje ve svém volném čase donucovací prostředky, jejichž znalosti nabyli ve fyzické přípravě. Stejně tak téměř nikdo z dotazovaných netrénuje žádné bojové umění/sport. Většina dotazovaných tedy ponechává zdokonalování se a nabývání nových znalostí, či jejich prohlubování, v oblasti bojových umění, potažmo donucovacích prostředků, na fyzickou přípravu v rámci výkonu služby. Z grafů je patrné, že 56% dotazovaných se výcviků fyzické přípravy účastní méně jak 5 krát za kalendářní rok. Pouze 28% dotazovaných se účastní výcviků fyzické přípravy více jak 7 krát za kalendářní rok. Z tohoto vyhodnocuji, že je kvantita fyzické přípravy policistů hrubě nedostačující. Stejně to cítí i 78% dotazovaných, což je nezanedbatelná hodnota.

Hypotézy k dotazníkovému výzkumu:

- **První Hypotéza:** Předpokládám, že většina subjektů se mimo službu nezdokonaluje a necvičí donucovací prostředky. **VÝSLEDEK:** Hypotéza se mi potvrdila. Celkem 78% dotazovaných uvedlo, že nikoliv. A to i přesto, že

64% dotazovaných využilo nebo využívá často nebo výjimečně donucovací prostředky při výkonu služby.

- **Druhá** hypotéza: Předpokládám, že většina subjektů se mimo službu nevěnuje žádným bojovým uměním/sportům. **VÝSLEDEK:** Hypotéza se mi potvrdila. Celkem 91% dotazovaných žádné z těchto bojových umění/sportů netrénuje. Pouze 3 dotazování odpověděli, že se aktivně věnují JUDU, jeden BOXU a jeden MMA.
- **Třetí** hypotéza: Předpokládám, že většina subjektů v minulosti při svém výkonu služby použila znalosti bojových umění/sportů z fyzické přípravy policistů. **VÝSLEDEK:** Hypotéza se mi potvrdila. Celkem 64% dotazovaných využilo nebo využívá často nebo výjimečně donucovací prostředky při výkonu služby.
- **Čtvrtá** hypotéza: Předpokládám, že většině subjektů přijde fyzická příprava policistů nedostatečná. **VÝSLEDEK:** Hypotéza se mi potvrdila. Celkem 78% dotazovaných uvedlo, že je fyzická příprava policistů nedostatečná, a to ať z důvodu četnosti, tak i z nedostatečné motivace policistů v osobním volnu ze strany jejich zaměstnavatele. Dotazování mají zájem o dotace na různé kurzy a podobně.

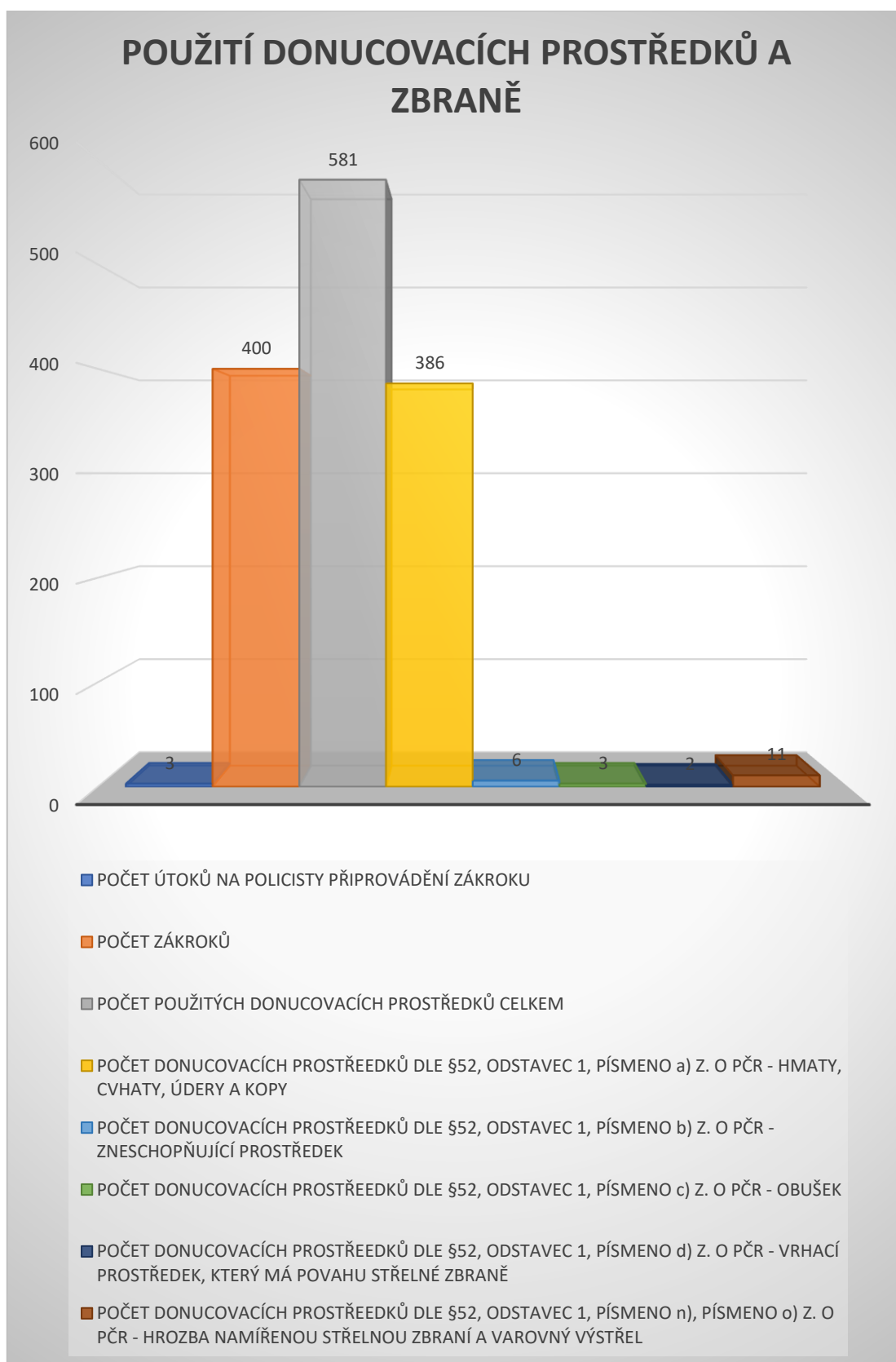
3.2.5 STATISTIKA VYUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ POLICISTY SLUŽEBNĚ ZAŘAZENÝCH NA OBVODNÍM ŘEDITELSTVÍ PRO PRAHU IV. ZA ROK 2020

V přehledu níže poukazuji na počet využitých donucovacích prostředků policisty služebně zařazených na Obvodní ředitelství Policie pro Prahu IV za rok 2020. Je čerpáno z materiálů, které vytvořil, a k této práci poskytl, mjr. Mgr. Jan Krátký.

V roce 2020 bylo na Obvodním ředitelství policie pro Prahu IV. vedeno 367 policistů na místních odděleních (mimo Prahu vedeno jako obvodní oddělení) a 103 policistů na oddělení hlídkové služby. Ve vedoucích funkcích těchto útvarů bylo 87 policistů. Ostatní byly zařazeni ve skupině dokumentace, hlídkové službě a v okrscích. Rozloha teritoria v rámci Prahy IV. je 179km² s počtem obyvatel 656089 lidí.

Pro přehlednější orientaci jsou statistiky vypracovány formou grafu, pod tímto textem, a to jednotně pro Místní oddělení i oddělení hlídkové služby.

Graf 13- statistika užití donucovacích prostředků policisty Obvodního ředitelství policie Praha IV za rok 2020⁷⁹

⁷⁹ Vlastní zdroj

Z vybraných statistických údajů, ze kterých byl vytvořen graf, je patrné, že za rok 2020 zakročovali policisté na Praze IV. proti pachatelům protiprávního jednání celkem ve 400 případech. Bylo použito celkem 581 donucovacích prostředků. Z toho výrazná většina donucovacích prostředků, celkem **66%** ze všech použitých donucovacích prostředků, byla použitím hmatů, chvatů, úderů a kopů. Při zákrocích bylo zraněno celkem 26 osob. Ke zranění zakročujících policistů nedošlo.

ZÁVĚR

Z historického hlediska je zřejmé, že bojová umění vznikla za účelem přemoci svého protivníka v boji. Ruku v ruce s tím byl kladen důraz na psychickou a duševní vyspělost jedince. Postupem doby, vývojem lidské společnosti a objevováním nových technologií, jako například střelné zbraně, museli mistři bojových umění na tyto aspekty reagovat, měnit a zdokonalovat svá umění, aby vyhovovala dané době a situaci.

Rozmachem bojových umění ve světě, kdy se stále častěji dostávala do povědomí široké veřejnosti, se z bojových umění, mimo svůj hlavní cíl, stala jakási reklama, či prestiž. Bojová umění jsou pro lidi velice atraktivní, a proto se čím dál častěji tato umění objevovala ve filmech a podobně.

Pozitivem v rozmachu bojových umění bylo a je zakomponování těchto stylů do výcviku ozbrojených složek ve světě. Ve velké míře se tedy znalosti šíří mezi policisty, vojáky a dalšími profesionály.

Dnes je u Policie České republiky zaběhnutý systém služební a fyzické přípravy, kde se policisté trénují v sebeobraně, hmatech, chvatech, úderech a kopech. Tyto prvky jsou přebírány, nebo přímo vycházejí, z bojových umění/sportů. Z taktického hlediska se v této práci úmyslně nezmiňuji o konkrétních a přesně popsanych technikách a konceptech boje a sebeobrany, ve které jsou policisté cvičeni.

Mohu pouze uvést, že výcvik hmatů, chvatů, úderů a kopů vychází z technik bojových umění/sportů a jejich kombinací, zejména – jiu jitsu, karate, aikido, box, mma (zápas).

Problém nastává při organizaci výuky bojových umění v ozbrojených složkách a jejich zařazení do výcviku. Například v Japonsku je zaběhnuté pravidlo, kdy má uchazeč o vstup do policejního sboru mít zkušenosti s bojovým uměním. V České republice takové pravidlo neexistuje a není nikde zakořeněno. Policisté se často s bojovým uměním setkávají až na základní odborné přípravě po přijetí k Policii. Po absolvování této přípravy se policisté musí účastnit služební přípravy podle skupiny svého zařazení. Například 2. výcviková skupina má střeleckou, fyzickou a taktickou

přípravu osmkrát do roka. 3. výcviková pouze čtyřikrát do roka. Ne vždy se však policisté účastní všech výcviků.

Dále jsem provedl výzkum, a to formou dotazníkového šetření. Většina dotazovaných registruje při fyzické přípravě policistů, že je součástí i výuka donucovacích prostředků vycházejících z bojových umění/sportů. Téměř nikdo z dotazovaných však netrénuje ve svém volném čase donucovací prostředky, jejichž znalosti nabyli ve fyzické přípravě. Stejně tak téměř nikdo z dotazovaných netrénuje žádné bojové umění/sport. Většina dotazovaných tedy ponechává zdokonalování se a nabývání nových znalostí v oblasti bojových umění, potažmo donucovacích prostředků, na fyzickou přípravu v rámci výkonu služby.

Z výsledků je patrné, že 56% dotazovaných se výcviků fyzické přípravy účastní méně jak 5 krát za kalendářní rok. Pouze 28% dotazovaných se účastní výcviků fyzické přípravy více jak 7 krát za kalendářní rok. 78% dotazovaných uvedlo, že je fyzická příprava policistů nedostatečná, což je nezanedbatelná hodnota.

Všechny předpokládané hypotézy se potvrdily. Výsledek není pro mě překvapující. Výsledky hypotéz jsem předpokládal na základě osobních zkušeností a znalostí, stejně tak jako zkušeností kolegů.

Ze statistiky za rok 2020 vyplívá, že bylo použito 581 donucovacích prostředků. 66% z nich pak byly hmaty, chvaty, údery a kopy. Je zřejmé, že policisté musejí být připraveni použít donucovací prostředky každý den v různorodých situacích. Nejvíce policisté využívali právě donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy.

Po vyhodnocení informací uvedených v této bakalářské práci jsem dospěl k závěru, že vliv bojových umění na fyzickou přípravu policistů je značný a v každodenním životě policisty potřebným a neocenitelným prvkem k ochraně zdraví a života nejen policistů, ale i osob proti kterým zákrok směřuje, či osob nezúčastněných.

Z hlediska skladby fyzické přípravy policistů, zejména výběru konkrétních prvků bojových umění, jako celek hodnotím jako **DOSTAČUJÍCÍ**. Připomínku mám pouze k vybraným jednotlivým prvkům sebeobrany, které jsem popsal v kapitole 2.1.2. Policie musí reagovat na vývoj ve světě a musí obměňovat prvky bojových umění a sebeobrany ve výcviku policistů tak, aby byly efektivní. Nesmí ale zařazovat nevhodné prvky, které mohou být méně efektivní, ne-li zdraví nebezpečné. Zařazování takovýchto prvků ve výcviku policistů hodnotím negativně. Správný

výběr (ve většině případů) prvků sebeobrany a prvků z bojových umění a sportů hodnotím jako dostačující i s přihlédnutím ke statistice v kapitole 2.2.5. I při vysokém počtu zákroků a užití donucovacích prostředků došlo ke zranění zanedbatelného počtu osob. Ke zranění policistů nedošlo.

Z dotazníkové šetření vyplívá fakt, že sami policistky a policisté hodnotí fyzickou přípravu jako **NEDOSTAČUJÍCÍ**, a to zejména v její četnosti. Také přípravu policistů v osobním volnu hodnotím jako **NEDOSTAČUJÍCÍ**. Doporučená četnost procvičování (k zachování kvality a k mírnému pokroku) je dle odborníků i cvičenců alespoň jednou týdně. Ke střednímu pokroku 2-3 krát týdně.

Celkově fyzickou přípravu policistů hodnotím jako **NEDOSTAČUJÍCÍ**. Výcviky nejsou časté tak, jak by to vyžadovala profesionalita sboru. Na uchazeče nejsou z hlediska bojových umění kladeny žádné nároky. Je zapotřebí přehodnotit systém služebních příprav a zintenzivnit tréninkovou přípravu bojových umění.

Na úplný konec si dovoluji navrhnout několik změn, které mohou mít pozitivní vliv na fyzickou přípravu policistů:

- Fyzickou přípravu policistů (se zaměřením na donucovací prostředky a bojová umění) zařadit v ideálním případě **1 krát týdně**. Minimálně však **1 krát za 2 týdny**.
- Vytvořit povinný několikadenní kurz (třeba tři dny) **1 za půl roku** se zaměřením na intenzivní procvičování donucovacích prostředků.
- Neustále reagovat na vývoj ve světě a zařazovat prvky sebeobrany a bojových umění tak, aby byly co nejefektivnější vzhledem k úspěšnému dokončení zákroku policisty.
- **Vyvarovat** se prvkům sebeobrany a bojových umění, které jsou nevhodné k policejní práci, nebo i kombinacím, které jsou příliš náročné. (Policista se rozhoduje ve zlomku vteřiny a spoléhá na naučené techniky. Nemůže pátrat v mysli, jak techniku správně provést. Musí ji provést automatizovaně).
- Pro policisty v osobním volnu, kteří budou mít zájem, vytvořit **pravidelný kurz bojových umění a sebeobrany**, který by vedli instruktoři Policie České republiky ve své pracovní době. (příklad: Každou středu od 09:00 do 10:00).

- Zajistit policistům **bezplatné, dobře dostupné** (do 30 minut jízdy) a **kvalitně vybavené Fitness centra**, bazény, sauny a podobně (zatraktivnit zájem policistů o fyzickou přípravu v osobním volnu).

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

POUŽITÁ LITERATURA

1. Crawford Steve, Smrtící bojová umění, Přeložil Pavel Dan, Ottovo nakladatelství, 2001, 192 s., Vyd. 1., ISBN 80-7181-496-2
2. Fojtík Ivan, Budó Moderní japonská bojová umění, Praha, NAŠE VOJSKO, 2001, 191 s., ISBN 80-206-0578-9
3. Fojtík Ivan, Duch Budó, Praha, NAŠE VOJSKO, 2006, 273 s., ISBN 80-206-0810-9
4. Imi Sde-Or (Lichtenfeld), Eyal Yanilov, Krav maga: Umění čelit ozbrojenému útočníkovi, Přeložil Josef Grubhoffer, Praha, NAŠE VOJSKO, 2003, dotisk 2010, 246 s., ISBN 80-206-0689-0
5. Jaroš Martin, Krpálek Lukáš, Lukáš Krpálek Cesta na Olymp, Praha, NAKLADATELSTVÍ XYZ ve společnosti Albatros Media a.s., 2020, 191 s., Vyd. 1., ISBN 978-80-7597-723-6
6. Lewis Peter, Bojoá umění, Přeložil Jarmila Rákoczyová a Barbora Křivánková, Praha, nakladatelství a vydavatelství CESTY, 1996, 192 s., Vyd. 1., ISBN 80-7181-095-9
7. Lind Werner, Tradice karate: Dějiny, mistři a styly tradičního bojového umění na Okinawě, Číně a Japonsku, Brno, COMENIUS, 1996, 158 s.
8. Miller Rory, Kane Lawrence, Přiměřená sebeobrana: Efektivní rozhodování v násilné situaci, Přeložil Jan Kadlec, Praha, Mladá fronta a.s., 2018, 288 s., ISBN 978-80-204-5038-8
9. Náchodský Zdeněk, Učebnice sebeobrany pro každého. Praha: Futura, a. s., ve spolupráci s Victory, spol. s. r. o., 1992. ISBN 80-85523-01-09
10. Novák Jindřich, Sebeobrana MS-1, Praha, ALOGODOS, 2014, 1240 s., ISBN 80-85317-28-1
11. Miňovský Filip, Box, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006, 108 s., Vyd. 1., ISBN 80-247-0803-5
12. Srdínko René, Malá škola juda, Praha, Olympia, 1987, 1. vyd., 189 s

13. Pawlett Ray, Cvičíme TAI-ČI, Přeložil Jan Bartoň, Havlíčkův Brod, Fragment, 2002, 128 s., ISBN 80-7200-615-0
14. PhDr. Vokuš Jiří - Policejní prezidium České republiky, POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2010, 84 s., Vyd. 2., ISBN 978-80-254-7700-7
15. Weinmann Wolfgang, Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu, Přeložil Eva Pokorná, Jiří Nechutný, Praha, NAŠE VOJSKO, 1997, 157 s., Vyd. 1., ISBN 80-206-0546-0
16. Vangeli Benedikt, Zákon o Policie České republiky komentář, Praha, Nakladatelství C. H. Beck, 2009, 458 s., Vyd. 1., ISBN 978-80-7400-142-0
17. MACEK, Pavel a UHLÍŘ Lubomír, Dějiny policie a četnictva II., Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-0-9

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

1. BOJOVÉ SPORTY, AIKIDO [online]. [cit. 17.03.2021] dostupné z <http://www.bojovesporty.cz/styly/aikido-1>
2. BOJOVÁ UMĚNÍ A ÚPOLY [online]. [cit. 12.03.2021], dostupné z <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/bojova-umeni/bojova-umeni-upoly>
3. HAYASHI, JIU-JITSU, [online]. [cit. 14.03.2021] dostupné z <https://www.hayashi.cz/info/sp-jiu-jitsu.html>
4. HAYASHI, KARATE, [online]. [cit. 16.03.2021] dostupné z <https://www.hayashi.cz/info/sp-karate.html>
5. KRAV MAGA [online]. [cit. 20.03.2021], dostupné z <https://www.kravmaga.cz/historie/>
6. POLICIE ČR, [online]. [cit. 21.03.2021] dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/posouzeni-fyzicke-zpusobilosti-uchazece.aspx>
7. POLICIE ČR, [online]. [cit. 21.03.2021] dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>
8. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.6.2015, [online]. [cit. 16.04.2022], dostupné z <http://kraken.slv.cz/8Tdo555/2015>

9. WIKIPEDIA, [online]. [cit. 11.03.2021] dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_bojov%C3%BDch_um%C4%9An%C3%AD#%C4%9Aesko
10. WIKIPEDIA, [online]. [cit. 11.03.2021] dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Krav_maga
11. WIKIPEDIA, [online]. [cit. 20.03.2021] dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kung-fu>
12. PAVELKA, Radim, ZDOBINSKÝ Adam. Historie sebeobrany [online]. [cit. 02.04.2022]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2017. ISBN 978-80-87647-10-3. Dostupné z: <https://ftvs.cuni.cz/FTVS-2123.html>
13. KRATOCHVÍL. Aleš, Vznik a vývoj karate v ČR. Praha, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Jan Venzara. [cit. 02.04.2022]. Dostupné z: http://docplayer.cz/24236237-Vznik-a-vyvoj-karate-v-cr.html#show_full_text. str. 33-34.

OSTATNÍ ZDROJE

1. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky
2. Bc. Vejvoda Petr, Bojová umění ve výcviku příslušníků Policie České republiky. Praha, 2018. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze, fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce pplk. Mgr. Vít Svěrák. [cit. 02.04.2022]
3. Zákon o Policii České republiky číslo 273/2008 sb.
4. Zákon o Služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů číslo 361/2003 sb.
5. Zákon o Sboru národní bezpečnosti, číslo 70/1965 Sb.
6. Zákon o Sboru národní bezpečnosti, číslo 40/1974 Sb.
7. Dotazník v rámci Výzkumného šetření, Vlastní tvorba, 2022
8. Obvodní ředitelství policie (dále jen OŘP) Praha IV, mjr. Mgr. Jan Krátký, statistické údaje využití donucovacích prostředků policisty OŘP PRAHY IV. za rok 2020

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Seznam vybraných bojových umění, zdroj: WIKIPEDIA, [online]. [cit. 11.04.2022] dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_bojovych_umění_#Česko... 22](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_bojovych_umění_#Česko...)

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Dotazník, otázka č.1	59
Graf 2- Dotazník, otázka č. 2	60
Graf 3- Dotazník, otázka č. 3	61
Graf 4- Dotazník, otázka č. 4	62
Graf 5- Dotazník, otázka č.5	63
Graf 6- Dotazník, otázka š. 6	64
Graf 7- Dotazník, otázka č. 7	65
Graf 8- Dotazník, otázka č. 8	66
Graf 9- Dotazník, otázka č. 9	67
Graf 10- Dotazník, otázky č. 10, č. 11, č. 12.....	68
Graf 11- Dotazník, otázka č. 13	69
Graf 12- Dotazník, otázka č. 14	70
Graf 13- statistika užití donucovacích prostředků policisty Obvodního ředitelství policie Praha IV za rok 2020	75

PŘÍLOHY

Příloha č. 1- Dotazník

DOTAZNÍK

Vážené kolegyně, vážení kolegové jmenuji se Pavel Holomek a studuji na Vysoké škole evropských a regionálních studií v Příbrami, obor Bezpečnostně právní činnosti. Ve své bakalářské práci se zabývám vlivem bojových umění a sportů na fyzickou přípravu policistů. Tímto dotazníkem chci zjistit, zda je fyzická příprava dostatečná, a to především z Vašeho pohledu profesionálů. Prosím Vás o vypsání dotazníku pravdivě. Dotazník je anonymní a data z něho získané využiji pouze v dané bakalářské práci. Cílovou skupinou dotazníku jsou policistky a policisté zařazení u služby pořádkové policie.

Odpovědi prosím kroužkujte, případně vepište.

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku a spolupráci.

- 1) Jaké je Vaše pohlaví?
 - Žena
 - Muž
- 2) Jaký je Váš věk?
 - 18-25
 - 26-30
 - 31-35
 - 36-40
 - 41-45
 - 46-50
 - 51-55
 - 56-60
 - 61-65
- 3) Na které, útvaru Policie České republiky jste zařazen/a?
 - Obvodní/Místní oddělení (OOP/MOP)
 - Pohotovostní motorizovaná jednotka (PMJ)

- Oddělení hlídkové služby (OHS)
 - Speciální pořádková jednotka (SPJ)
 - Jiné: _____
- 4) Jak dlouho sloužíte u policejního sboru?
- 1-5 let
 - 6-10 let
 - 11-15 let
 - 16-20 let
 - 21-25 let
 - 26 a více let
- 5) Do které skupiny služební přípravy spadáte?
- První
 - Druhá
 - Třetí
 - Čtvrtá
- 6) Jak často se průměrně účastníte fyzické přípravy v rámci služební přípravy v jednom kalendářním roce?
- Odpověď (číslicí): _____
- 7) Je součástí Vaší fyzické přípravy i nácvik donucovacích prostředků, zejména technik vycházejících z bojových umění/sportů?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
- 8) Využil/a jste někdy nebo využíváte znalosti technik bojových umění/sportů v rámci výkonu svého povolání?
- Ano, často
 - Ano, výjimečně
 - Ne
 - Nevím
- 9) Zdokonalujete se aktivně ve využívání donucovacích prostředků, zejména technik bojových umění/sportů, mimo službu?
- Ano
 - Ne

- 10) Cvičíte aktivně některé z bojových umění/sportů mimo službu?
- Ano
 - Ne
- 11) K OTÁZCE č. 10 - Pokud ano, jakému bojovému umění/sportu se věnujete?
- Odpověď:
- 12) K OTÁZCE č. 10 - Pokud ano, kolikrát týdně trénujete?
- Odpověď (číslicí): _____
- 13) Došlo při Vašem použití donucovacích prostředků při služebním zákroku ke zranění osoby?
- Ano, policisty
 - Ano, osoby proti níž zákrok směřoval
 - Ano, nezúčastněné osobě
 - Ne
- 14) Je dle Vás fyzická příprava policistů dostatečná?
- Ano
 - Ne
- 15) Změnili byste něco na fyzické přípravě policistů?
- Odpověď (heslovitě, krátce): _____